

**ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ**

1951.

квітень

Ч. 30

З хати до хати, з рук до рук!

Воля народам!

Воля людині!

**За
Українську Самостійну Соборну
Державу!**

Христос Воскрес — Воскресне Україна!

Український Народі! Московсько-більшевицькі кати розп'яли Тебе на Твоїй рідній землі. Твоя рідна Голгота підлята Твою святою кров'ю. Твої терпіння не мають собі рівних в історії людства. Навіть середньовічні тортури св. інквізиції бліднуть перед тими тортурами, що їх переносиш Ти сьогодні.

Та в Тебе серце Прометея. Ти по-геройськи переносиш усі терпіння-тортури. Твій тисячолітній гарт у безнастанній боротьбі ще твердий од гарту сталі. Рабська покора розперезаному кремлівському холоуеві Тобі чужа. Ти й тепер, у час найтяжчого лихоліття, мов безсмертний Геркулес, засіяв між народами світа геройськими Чинами своїх синів — революціонерів-повстанців.

Український Народі! Шлях від Голготи до Воскресення дуже короткий. То ж ще дужче скріпи своє мужнє серце, гранітною вірою в Перемогу набальсамуй свою лицарську душу. Воскресення Христове хай потроїть цю віру в Твоє Могутнє Воскресення.

Не плач, коли, замість веселих великодніх дзвонів, почуєш скажений гаркіт кремлівського звіра. Хай Твої благородні — гнів і месть дзвонять гомінними дзвонами в Твоєму сумлінні.

Пам'ятай, що надходить Великий День розплати з московсько-більшевицьким молохом. Ти мусиш відплатити катам за смерть мільйонів своїх синів і дочок. То ж уже сьогодні, в щоденній боротьбі з нелюдським окупантом заправляй свої — душу, серце і м'язи на цей благословенний Момент! Задивлений у Святу Велич перемоги Правди над тиранією огидних фарицеїв, запали ціле своє ество грізним полум'ям Національної Революції.

Очисти своє нутро від нікчемних зрадників. Не допускай до свого сумління навіть найменшого червачка зневіри. Воскресення Бога-Правди хай стане непохитним аргументом для тих усіх недовірків, що дають баламутити себе енкаведівським брехунам. Тямте, ви всі торгівці національними сумліннями, що Те, на що ви сьогодні плюєте, завтра своїм блеском і святістю Перемоги освітять ваші облудні очі. То ж схаменіться, паки час! Хай День Національної Революції не буде карою для вас, але Всенаціональним Судом над московсько-більшевицькими розбійниками!

Смерть Сталіну і його імперіялістичній кліці!

Смерть підлим юдам — вислужникам Сталіна!

Хай живе Український Народ в боротьбі з большевицькими окупантами!

Хай живе революційна боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе Українська Повстанча Армія!

Хай живе Степан Бандера!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

(Передрук великодньої листівки з Краю, 1950 року)

Українські Повстанці

Христос Воскрес!

Великодні листівка і два бефони
ОУН з Краю, 1950 року

Воїстину Воскрес!

Коли ледяні окуви звільнять землю, коли вона під подихом весни пробуджується до нового життя, коли сонце своєю життєрадісною силою починає оживляти світ, — в цю прекрасну пору кожного року весь культурний християнський світ радіє святом Воскресіння Христового. Всі народи, що століттями скріплені вірою Христовою, черпають із цього свята силу і міць до продовжування життя і серед повних труднощів і перешкод людських буднів. В цей святоточний час веселий гомін дзвонів несе кожному радісну вістку, і посилається всім привіт — Христос Воскрес!

День воскресіння Христового прийшов бо для спасіння всіх нас, як немінучий наслідок мук, страждань і смерті, що їх переніс на своєму тілі Ісус — чоловік. Цей день Воскресіння Христового прийшов як день великої побіди, як день погрому зла, духового оновлення людства і як день воскресіння людської Правди.

Подумає недовірок: нащо було страждань, мук і смерті, пощо

жертви, крові, коли все було і так в руках Всевишнього, коли Він міг відібрати силу і юрбі і кагам і не дати свого Сина на смерть.

Ні! Так мусіло статись. На Голготі мусіла відбутись смерть, щоб вкоротці всі немічні духом і всі кровожадні, відчули і переконались, що Правди Божої і Правди людської не убити, не роз'яти, не утробити. Хоча її відречуться апостоли, — Вона переможе і воскресне.

Ця глибока християнська філософська істина знаменує життя як людей, так і цілих суспільств.

Яка велика тотожність хрестовної дороги страждаючого і переможного українського народу, з такою ж дорогою Ісуса. Чи ж можна знайти в історії, на землі подібний приклад героїчності і непоборності, сили й витривалості народу в його змаганні, в його боротьбі, в його стремлінні до Правди, за своє право бути народом? Український нарід катований, опльований і роз'ятий на хресті. На Голготі України кати тріумфують... Сьогоднішні Пилати вмивають руки і Україна лишається

сама серед катів. Український нарід, хоча сам, але він сильний своєю вірою, сильний і готовий перенести всі тортури, щоб діждатись світлого дня Воскресіння. І хоча сьогодні ториться кров його вірних синів, хоча українська Правда роз'ята на хресті, то вже близьким є дорогий час її Воскресіння.

Еже близький час, коли по цільї Україні понесуть Великодні дзвони радісний голос повстання. Ідеї цілого знеможеного українського народу; і почують його всі розкинені по широкому світі вірні сини України. Почують його і ті що у вільній стороні, і ті що на засланих, в неволі. І поспішать тоді всі вітати велике Воскресіння на нашій рідній землі.

А тимчасом нехай тверда віра в цей світлий празник збереже всіх борців незломної України в мужності і непохитності на їхніх позиціях боротьби за людську Правду і за святі ідеали і нехай допоможе їм вітати якнайскорше на Рідній Землі осягну ореолом святости нашу Україну.

З днем світлого празника Воскресіння Христового вітаємо всіх наших читачів, юнаків, членів і симпатиків ОУН та кадри українського визвольного руху. Гаряче вітаємо наших братів-революціонерів в Краю. Бажаємо їм успіхів в їхньому святому змаганні.

Христос Воскрес!

РЕДАКЦІЯ „СУРМИ“

Привіти від III Конференції Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів

III Конференція ЗЧ ОУН шле поклин Воюючій Україні!

Хилюмо чоло перед світлою і вічною пам'яттю всіх героїв, що склали своє життя на вітар волі України, перед поглибленими борцями української національної революції, членами ОУН, УПА, УГВР, зокрема перед упавшими в останніх роках боротьби провідниками: Туром-Чупринкою, Лицарем, Шелестом, Федором і Стягом.

Ми схилиємо голови перед героїчною боротьбою українського народу, перед його численними

жертвами й перед стражданнями тих, що караються по тюрмах, концтаборах, засланнях і каторжних роботах.

Шлемо палкий привіт Проводові Воюючій України — Українській Головній Визвольній Раді, її збройній силі — Українській Повстанській Армії на чолі з полк. Ковалем, її Ідейному надхненникові й організаторові — Організації Українських Націоналістів та всьому українському народові, що в нерозривній єдності з революційним підпіллям бореться за ук-

раїнську Самостійну Соборну Державу.

Вітаємо Провід ОУН на Рідних Землях, всіх друзів націоналістів, борців за суверенність і соборність України, оборонців культури, віри, чести і прав українського народу.

Вітаємо визвольні замахання і борців всіх поневолених Москвою народів за їх національно-державну незалежність та організатора спільного революційного фронту — Антибальшівницький Блок Народів (АБН).

Публікуємо частину матеріалу III Конференції ЗЧ ОУН, які були пропущені учасниками на дискусію. Схвалені постанови і напрямки будуть опубліковані в наступному числі „Сурми“

Ред.

До соціально-програмових засад українського націоналістичного руху

(Скорочено)

1. Сама по собі дискусія над програмовими і устроєвими питаннями є доцільна і корисна, але ця справа має переводитись організаційним порядком. Такі справи можуть і мусять бути обговорювані, вирішувані тільки покликаними до того чинниками і тільки за опрацьованим планом провodu.

2. Ставлячи під дискусію певні проблеми треба завжди брати їх в їхній ієрархічній вартості, щоб оминути перешаржованість і неправильностей, інакше вони можуть стати у всій нашій революційно-визвольній проблематиці проблемами першої ваги і відсунути на другий план найголовніші і найважливіші питання і цілі боротьби.

3. Програмові засади Організації завжди були базовані на органічних, питомих народів, принципах, тому всі закиди мовляв, бажається накидати народів щось чуже для нього, являються свідомою шкідливою акцією, розрахованою на те, щоб закитати довір'я до Проводу, щоб ділити, розколовати, протиставляти одних проти других, видвигати все нові проблеми і тим в'язати сили Організації, спрямовувати енергію на цей шлях і примушувати Організацію за-склеплюватися в своїх рамках.

4. Програмові засади Організації базуються на органічних властивостях українського народу, відповідають його бажанням і стремлінням, що доводить 8 річний досвід боротьби. Вони являються детальнішим розгорненням перед народом цілей боротьби Організації. Без чіткої і основно продуманої програми визвольно-революційної

боротьби є недисциплінована організація цієї боротьби на широку скалку і об'єднання довкола цих цілей національного революційного активу та повертня народу.

5. Соціально-програмові засади націоналістичного руху, не можна розглядати як незмінні догми і шукати в них остаточної конкретизації тих або інших окремих питань. Треба пам'ятати, що націоналістичний рух в даному стані концентрує свою революційну волю впершу чергу на визволенні нації, що є передумовою встановлення справедливих соціальних відносин. Він не зменшує революційного значення соціальних завдань визволення. Він лише в той спосіб каже, що революція має всенародний характер і відповідно до того, так формулює свою соціальну програму, щоб вона охоплювала інтереси цілості.

В ході розгорнення революційного процесу вміру все ширшого включення має в сферу спрямованого революційного думання, мусить відповідно розгортатися і уточнюватися соціальна програма, щоб найбільше проходити до свідомості має і відповідати їхнім потребам. Організація весь час має бути в стані творчого процесу, передбачати поширення кола політичного інтересу має, шукати найоптимальніших розв'язок соціальних проблем, але та творчість і шукання не сміють набувати хаотичного характеру, що розсаджує Організацію з середини, позбавляє її рис єднання ідеологічного середовища, а повинні проходити в суворих організованих формах.

6. Українській революції треба розв'язати соціальні питання не за якимсь зразком чи наслідуючи когось, а шляхом власних творчих шукань, використовуючи лише окремі деталі соціальних структур інших народів, які зароджуючись в сучасному, є дороговказами майбутнього поступу. Отже на відміну від усіх попередніх соціальних здвигів, коли Україна, входячи в склад соціально відсталого Російської імперії, намагалася дідгати Західню Європу, тепер вона сама має створити нову форму, яка буде дальшим кроком в соціальному поступі людства.

Надзвичайне значення має той факт, що вся матеріальна база, на якій спирається соціальна структура, повинна в майбутності належати виключно й абсолютно народові. Нація приймає суверенітет над його матеріальною базою, не як вислід соціальних перегрупувань, а як логічне ствердження дійсності.

7. В світлі цих тверджень постає потреба сперти нашу соціальну програму на такій домітанті, на такому соціологічному постулаті, який характеризував би і у напрямлював всю побудову суспільно-виробничих відносин. Такою засадою є рівнорядне потрактування людини одночасно як продуцента і як споживача. Соціальна рація має бути спрямована до постійного росту запотребувань людини, на задоволенні яких буде відбуватися зростання виробничої діяльності. В тому полягає здійснення найголовнішого принципу нашої програми — засади соціаль-

ної справедливості і знищення виску.

Характерною ознакою XIX ст. було те, що всі здобутки людської культури і цивілізації ставали уділом обмеженого кола людей, в той час, як основна маса людно-сти перебувала на рівні примітивного запотребування. Творився розподіл людства не лише за правами і можливостями, але й за потребами. Приймалося, що є люди, які не стремлять до володіння певними речами, бо не відчувають в них потреби. Більше того вважалося за можливе під поняттям потреб розуміти лише майже фізіологічні вимоги, при чому таку суму потреб розглядалося як незмінну, як таку постійну квоту, на якій можна будувати „законо” суспільного розвитку.

В XX ст. масовий випуск продукції породив питання масового споживача. Дальший розвиток виробничої діяльності людства і що до кількості речей і що до їх номенклатури, вимагав того, щоб потреби всього суспільства зростали до рівня виробничих спроможностей, а матеріяльний стан працюючих уможлилював задоволення тих потреб. Творча думка людства, розвиток науки і техніки весь час подає нові речі, які самим фактом своєї появи мусять зароджувати нові потреби усвідомлення, яка спонукає людину вимагати таких умов участі в суспільній праці, які давали б їй можливість задоволення тих нових потреб.

Масовий випуск продукції стає не лише вимогою розвиненої техніки, але вимогою раціонального господарського розрахунку. На переході бажанню сплатити робітничові найменшу заробітню платню стоїть небезпека втрати в самому робітничові споживача цієї ж продукції, відмова від масового випуску її буде, отже, порушення всіх законів організації виробництва.

На цьому шляху і лежить розв'язка засади соціальної справедливості. Вона не може бути обмежена лише вирівнюванням в правах. Не задовольняє і стара соціалістична формула соціальної справедливості: „від кожного по спроможності, кожному по потребі”, бо нічого не говорить за вирівнювання людства по їх вимогах до життя, припускає і дальше збереження розшарування людства за рівнем потреб. Самим лише задоволенням потреб ще не досягається соціальна справедливість, якщо частина людства перебуває на рівні потреб XIX ст., а друга на рівні сучасних досягнень цивілізації.

Завданням державної соціальної політики мусять бути підвищення потреб всього населення до сучасного рівня цивілізації і створення умов уможлилюючих задоволення тих потреб.

Тому ми кажемо, що в центрі уваги державної соціальної політики мусять бути людина не лише як продуцент, а й людина як споживач.

8. Другою найголовнішою засадою соціальної політики має стати знищення експлуатації.

Перш за все, мусимо собі усвідомити, що за всяких умов працююча людина частину своєї праці мусять віддавати до розпорядження когось іншого. В сучасній складній структурі суспільства, кожна окрема людина не всилі виконати сама всіх життєво кінцевих функцій. Певна частина суспільства мусять займатися непродукуючою працею, а обслуговувати суспільство. Функцію охорони правопорядку, охорони здоров'я і т. д. кожна людина не виконує сама, а передає іншим, поступаючись на їх користь частиною своєї праці. При чому вона робить це незалежно від того, чи скористається вона особисто з тих послуг, чи ні. Платить за саме право користуватися в разі потреби. Тут немає акції обміну в прямому розумінні того слова.

Отже, чи можна таке відчуження частини праці робітників розглядати, як експлуатацію? Так догодо ні, поки це відчуження йде на задоволення дійсних життєво кінцевих потреб. При таких умовах це не буде зиск, а лише організоване задоволення потреб людини, рівнорядно з тим задоволення інших потреб, яке він переведе сам особисто. Але теж саме може стати і засобом страшної експлуатації, як це маємо в СССР.

Звідси приходимо до висновку що знищення експлуатації треба шукати не по лінії передачі 100% вартості продукції робітникам, а по лінії гарантії, щоб частина заробітку, яку забирають у нього пішла на дійсне задоволення його життєво кінцевих потреб. Даді цілком ясно, що частина народнього доходу мусять виключатися з споживання і йти на поширення виробничих спроможностей народнього господарства.

Кожній людині є властиве піклування про своїх дітей, при чому ця опіка не обмежується лише вирощуванням їх, але шукає можливості забезпечити їм місце в суспільстві для дальшого самостійного життя. Це явище властиве, кожній одиниці суспільства перетворюється в прагнення суспільства забезпечити вартатами праці наступні покоління. Тому кожне відчуження народнього доходу на справу поширення виробничих спроможностей не можна розцінювати з точки зору лише статистики розподілу народнього доходу в даному відрізку часу, а треба розглядати в динаміці розвитку суспільства.

Тому, якщо частина сьгоднішньої праці робітників буде вилу-

чена з особистого господарювання і буде скерована на побудову якогось підприємства по виборі продукції, яка ще напр. не входить в потребу людини, то в наслідок того прийде, що через деякий час сума запотребувань людини поповниться ще однією річчю і вона буде вимагати, щоб оплата її праці включала задоволення цієї нової потреби. Отже, те вилучення частин заробітної платні яке носить нібито характер експлуатації, повертається працюючому в формі задоволення двох його потреб і потреби в новому вартаті праці, для підростаючого покоління і нової потреби, що виникла у нього самого.

І знову теж саме явище може бути й безпечною експлуатацією, якщо та частина народнього доходу звертається, як скажемо в СССР, на виготовлення зброї для підбою світа, або на розкішне життя большевицьких вельмож.

Отже говорячи про знищення експлуатації, маємо на увазі таку систему оплати праці, яка сприяла б відчуженню частини народнього доходу на покриття життєво кінцевих послуг і дальшого росту потреб на сучасному розвитку культури і цивілізації.

9. Третьою засадою на якій має опертися соціальний лад в самостійній українській державі повинна бути політична і економічна свобода людини. Не треба наводити всім відомих значень свободи (свобода вислову думки, сумління і т. ін.). Натомість треба подати наше розуміння засягу правних норм по відношенню до людини, які є гарантією того, що проголошені свободи не перетворюються в фікції. Основною презумпцією має бути те, що лише в стосунках людини до держави, що є втілення цілості нації, закон може набувати прямої й імперативної форми, яка нормує поступовання людини. В усіх інших випадках людина вільна в своїх діях, якщо не порушує свободи другої людини. Отже межами свободи одного є межі свободи інших. Тому як правило, закон повинен регламентувати не те, що людина має робити, а те, чого вона не сміє робити. В основі своєї уваги закон мусять мати не поступовання одного, а інтереси кожного і то в рівній степені. Лише в такому випадку людина буде мати не тільки право, а й гарантоване поле чинності для використання тих справ.

10. Ці три найголовніші засади (соціальна справедливість захист перед експлуатацією і свобода людини) мають определювати всю структуру і систему соціального життя. Тій меті повинні підкоритися всі інші соціально-програмові засади, від державної структури починаючи і на окремих державних міроприємствах закінчуючи.

Звідси постає також і розуміння самої державної влади. Вона не

Завдання ОУН під сучасну пору

Завдання ОУН в Україні

(Скорочено)

ОУН творить хребет визвольної боротьби, як провідна політична сила, що створила УПА і УГВР, і остала провідною до сьогодні. ОУН має метою підготувати збройний зрив в Україні і допомогти його організації, координуючи його спільно з визвольними організаціями інших поневолених Москового народів в усьому підсовєтському світі. Суттєвим для національного визволення є саме: збройна армія, тому всі наші заходи сьогодні мають метою підготувати її, тобто озброїти народ. Збройний зрив є зенітом боротьби на всіх відтинках життя, які служать саме йому. Національна революція

є тототжня національно-визвольній війні проти найзидника, національного ворога. Тому добре мати на увазі термін-війна, коли мовити про національну революцію. Соціальні революції символізують барикади, національні — дивізії.

Для переведення з успіхом національної революції на Україні і в усіх підсовєтських країнах найважливіше розбудувати свідомий своїх завдань, цілеспрямований, дисциплінований, фанатичний кадр політичних провідників і організаторів революції. Надія на автоматизм, попущиттво, чи хвостизм революції — найбільша її загроза. Політична командна орга-

нізація — мусить становити моноліт, що знає чого хоче і згідний поміж собою не лише щодо негативного образу найбутнього, але й позитивного. Політична організація в Україні не може творити конгломерату різних елементів, не може бути резистансом французького типу, де були об'єднані негативною ідеєю різноманітні елементи, які зараз після визволення пірвали себе за горло.

Але, щоб включити в боротьбу всіх, хто лише хоче боротися, треба ширшого перстня довкола політичного ядра — ОУН. Базу для такого перстня дає УГВР, її плятформа. Проте ж ініціативною завжди мусить остатися організація, що не ставить жадної проблеми половинчато, чи узгіднено, але категорично. УГВР це необхідне завершення для цілоти боротьби і зокрема для збройної сили — УПА — армії, яка має охоплювати всі многогранні елементи з народних шарів. Маршувати найширшою всенародною лавою можна тоді, коли в цій стихії є ядро, що не зійде ніколи на манівці. Це дві взаємозалежні речі: включування до боротьби найширші кола і розбудова серед них цілесвідомого і дисциплінованого організованого ядра. Мотором поширення революційної армії останеться надалі політична організація, яка творитиме теж череп рев. армії, що завжди була і буде політичною армією, тимбільше в час упадку большевизму, коли буде творитися низка нових ворожих п'ятих колон — з боку Росії і других ворогів України, необхідно закріпити таке політиком армії.

Передумовою збройного зриву є ідейно-політичне перевиховання та зв'язання вже сьогодні з безпосередньою боротьбою народних шарів на всіх відтинках життя: соціального, культурного, господарського, церковного і т. п.

Українські ідеї і концепції поодиноких ланок життя, скріплювання органічних питомених внутрішніх вартостей, протиставлювання стихійних намагань встановити свою організацію поодиноких ділянок життя, напр. підтримка боротьби за приватну власність хлібороба на землі проти колхозу — тобто органічно пов'язати боротьбу сьогоднішнього дня з внутрішнім здійсненям в українській державі образом всього життя — суттєве завдання повсякчас.

Два національні організми з зовсім іншою концепцією цілоти життя стоять постійно проти себе — Україна і Росія. З цим фактом пов'язати організовану боротьбу — значить зробити її переможною.

може обмежувати свою роль до регулювання відносин, що виникають суверенно в суспільстві, а мусить бути чинником, який унапрямує господарське життя суспільства.

Виправлення всіх тих шкод, що їх заподіяли Україні окупанти, підняття людини, як споживача, на рівень, який здійснив би засаду соціальної справедливості, захист його від експлуатації у всьому цьому не може покластись на стихійний розвиток життя. Держава мусить забезпечити організацію участі всього суспільства в розвитку національної господарки і в укладі суспільно-виробничих відносин. Плануючим чинником в частині державної господарки не може бути ексекютива державної влади, лише інші форми репрезентації волі суспільства. План не може набувати характеру обов'язуючого державного наказу, а лише програму для дослідження якого держава вживає заохочуючих або сприяючих заходів.

II. На розв'язці аграрної проблеми і проблеми промисловості немає потреби зупинятися поскільки ці справи найшли свої достатне розв'язання в постановках III. ВІ Збору ОУН і тих доповненнях і уточненнях, які були зроблені красною Конференцією 1950 р. Натомість колючим є відкрити поняття демократичного державного ладу. Воно не збігається з тим розумінням демократизму, яке надав йому демолібералізм XIX сторіччя.

Політичні вимоги зароджуються в умовах народно-господарських і культурно суспільних процесів. Тому виробничі середовища мусять брати організавану участь в творенні норм суспільного життя. Лише за тих умов нація, як цілість, буде включена в повсякденне життя народу. Виделегування прав своїм заступникам в парламентах того забезпечити не може.

Так само в тому виробничому середовищі необхідно зосередити функції керівництва виробничими процесами. Не можна сполучати в руках держави, як власника засобів виробництва і функції керівництва підприємствами, бо держава є законотворчим тілом, а тому не може бути рівнорядною стороною в трудових умовах.

Соціальна природа суспільства базується на виробничій діяльності його членів і на зв'язках між ними, які в свою чергу обумовлюються громадським розподілом праці. З того постає певна окремішність, яка повинна бути зорганізовано репрезентована в суспільному житті. Лише в той спосіб можна забезпечити дійсну участь народу, як нації в політичному і господарському житті держави, а державним чинником успішне пов'язання з народом і прапо в його інтересі. Крім того це єдиний спосіб створити таке тіло, яке з одного боку було б ділом публічно-правного порядку, а з другого не було б залежне від виконавчої влади і тому найбільш надавалося б до перебрання на себе функцій керівництва підприємствами гарантуючи „участь робітників у керівництві заводами, фаховий принцип у керівництві“.

Тому в державній структурі мають заіснувати інституції публічно-правного характеру побудовані на тих же засадах, як і політична репрезентація народу, але за соціально-виробничим розшаруванням. Творені по принципу широкій децентралізації вони репрезентують правні і виборничі інтереси відповідних верств населення та керують державними і муніципальними закладами.

Таким розумінням ролі національної спільноти в суспільно-політичному і економічному житті ми уточнюємо наше поняття демократії.

Всі ці процеси на різних ділянках життя мусять ефективно збігатися в загальному напрямі революції — збройною повстанні. Цей факт завжди мусить бути усвідомлений народом.

Завдання ООН під сучасну пору, проникнути в усі українські шари, в усі ділянки життя, розбудувати на всіх теренах України і поза нею, де живуть українці, ініціювати і провадити такі дії, щоб в них приймали участь найширші кола в різних можливих формах, в обороні себе перед винищенням ворогом і в означених випадках — означені наступальні акції. Зокрема особлива вага мусить бути надальше надавана освідомленій роботі словом і ділом.

Окремі відтинки творять бійці совєтської армії, в якій треба посилити нашу дію. Мета: щоб у випадку збройного зриву, бійці сов. армії переходили на бік повстанських армій, які вже сьогодні, байдуже, яка їх сила, творять ядро майбутніх мільонних національних армій. Наше гасло: розподіл російської імперії на національній державі проникає в організаційному відношенні теж тут — розподіл совєтської армії на національні армії. Ключова ідея — національна, дає розв'язку всіх проблем зв'язаних з боротьбою. Проти імперіальної стоять національні, проти армії насилля — армії свободи!

Завдання українського революційно-визвольного табору не вичерпуються українською територією і українськими скупченнями поза нею. Перемога над Росією можлива тоді, коли всі поневолені народи в єдиному об'єднаному фронті валитимуть тюрму. Поширення ідей спільного фронту, творення його на кожному місці, координація дій, спільне планування — завдання на часі. Ідея і концепція АБН — дає відповідь на політику діяспори Москви, бо створює можливість боротися за власну національну державність і поза власною етнографічною територією, зв'язавши долю всіх народів в одне.

За самостійну Україну можна боротися і в Туркестані і Сибірі, — і навпаки — за самостійні Ідель-Ураль, чи Грузію в Україні!

Ми вважаємо російський народ загарбником. Тому не сміє бути притуплена гострота українського антиросійського фронту, ані не сміє поширяться баламутство серед українських народних шарів. Генерально: завдання ООН-УПА-УГВР зараз в Україні і взагалі в підросійському світі — **перший фронт** (з погляду заходу — другий) планово зорганізувати, сценувати, в сенсі політичному, мілітарному, фронт національно-визвольних революцій поневолених народів, ведених за одним генеральним планом і за ті самі ці-

лі. Терен дії: весь ССРСР і країни „сфери його впливів“. Політична організація мусить бути збережена за всіх умовин, хоч би це були лише порозкидані — по різних осередках — куші однодумців, але з чітким поглядом і ясною метою дії. Ми пересвідчені, що за ніякого терору вже не буде можливо ліквідувати нашої організації.

Моменту революційного зриву ніколи не можна передбачати, ані обрахувати. Нераз мала іскра викликає великий пожеж.

Ці найзагальніше відмічені наші завдання є важливі і на випадок війни, яка не міняє основних напрямних нашої стратегії, якої метою є в кожній ситуації знайти ініціативно найбільше пригожий момент для збройного зриву. З вибухом війни входить в гру окремий чинник. Така чи інша наша постава до нього є узалежнена від: а) проголошених цілей війни західним світом, тобто постави його до ССРСР і розподілу російської імперії; визнання України суверенним чинником і постави до інших поневолених Росією народів; б) стратегічно-воєнної концепції західного світу — тобто розціплення фронтів по всіх теренах імперії, чи односторонній удар в стилі Гітлера, що, зрештою, впливав із політичної концепції війни.

Прийняття заходом перед війною наших цілей означає вилучення із знищувальної війни теренів України і інших поневолених Московію народів, і концентрація на російську територію, тобто врахування другого фронту — за залізною заслоною.

Розправляючись з ворогом в себе в хаті, треба тямити, що ворог буде остаточно тоді переможений, коли скапітулює на своїй землі. Це мусить враховувати члени поневолених народів, які будуть кинені на російську землю. Вони муситимуть демобілізувати запілля різними засобами, внеможливаючи його консолідацію. Очевидно, є можливі різні варіанти воєнної стратегії. Успішність тої, чи іншої має за передумову привильність політичної концепції війни. У першій фазі війни, якщо не станеться щось непередбачене всередині самого ССРСР, яке створить для нас нагоду, нам треба буде зосереджуватися на політичну дію всередині ССРСР, підготову мілітарного кадру, розбудову повстанчої армії, її поширення, побільшення, з відповідними акціями, як це вже нас навчила практика попередньої війни, — консолідація дій з повстанчими і політичними формаціями і інших народів, — проникання в ряди червоноармійців, організування переходу їх в повстанчі армії, розбудова нашої мілітарної і політичної сили, яку ми введемо в повну акцію в пригожному нам моменті. Безумовно, при такій такти-

ці будуть жорстокі протипації МВД, проти яких нам треба буде зі зброєю боронитися, але тільки в такий спосіб можна розбудувати силу, яку всеж в часі війни легше втримувати, як сьогодні. Тому ми переконані, що можливості нашої дії з вибухом війни скріпляться. Коли мав би бути всенародний зрив озброєного народу, треба буде вирішати в кожній ситуації, розваживши сукупність справ і положення всередині і на фронтах війни.

Є можливе, що захід займатиме становище до доконаних фактів в Україні в сенсі прихильного відношення до нього, коли інакше буде йому неможливо. Проте у жадних буфорних розв'язках української справи наша організація не прийматиме участі, але розбудуватиме власну силу знизу, в народі — і так, що жадне те, чи інше розпорядження буфорного українського „уряду“ не могло бути переведене в життя без нашої апробати, фактичної, — щоб всім було очевидне, що вирішуючою силою в Україні може бути лише та, яка суверенно ставить українську справу. Всюди приваєність нашої мережі приневольить чужі чинники міняти своє відношення до української власнопідметності. В умовах заперечення в принципі української суверенності, наша боротьба не перериваласьби.

Розбудовуючи перший фронт (з погляду заходу — другий) в рідних землях, ми змагаємо закордоном до: визнання наших цілей і прийняття їх заходом за свої, проголошення їх як мети визвольної війни. Найвним показником прийняття їх мало б бути координування дій заходу з другим фронтом шляхом співпраці з політичним координаційним осередком підпільних рухів, та мілітарним, — повстанчих армій.

Доки Захід не поставить в цей спосіб української справи, не має основ для повірення Заходові в його добрі інтенції. Доки не формується напр. на еміграції українська армія на таких самих засадах і правах, як французька, чи голландська в рядах атлантийської — при визнанні політичного революційного українського диспозитиву цією армією — так довго всі обіцянки заходу — пусті слова. Ідея національно-державного визволення є така справедлива, що видивнення її в найменшій мірі не комплікувало б дипломатичної ситуації західним альянсам так, як не ускладнює її жадання свободи для людини. Наша акція закордоном повинна йти в напрямі надання війні визвольного характеру. Наші завдання — здобути допомогу для власнопідметної акції, спертої на власні сили.

Наші завдання за кордоном

Наші завдання на еміграції зводяться до двох основних: а) боротьби проти російського імперіалізму всіх барв, всіма засобами, за державність, через розподіл імперії на національні держави всіх народів підсовєтської Європи і Азії. б) спонукати західний світ визнати наші цілі і допомогти визвольній боротьбі на рідних землях.

У межах цих двох засадничих завдань вміщується все інше. Напр. підготовка кадру державного будівництва є невідомою частиною боротьби за державність. Боротьба проти ворога можлива і поза теренами України і конечно, Російський імперіалізм в комуністичній формі став ворогом всього людства, отже спротив йому мусить носити універсальний характер. Російська опозиція до режиму є не меншим нашим ворогом закордоном, бо вона готується, як колись Ленін, — перебрати владу, як зміна варті.

Звідси наш фронт на еміграції мусить бути чітко антиросійський. Проти себе стоять і тут Москва і Україна!

Генеральна лінія: відаєрнімо увагу від другорядних справ, а зосередимо на фронті боротьби проти Росії. Коли це буде фронт проти всякої форми російської імперії, а не лише сучасної, — буде водночас відповіддю на всі інші нам несприємливі концепції Заходу. Бо, хто б'є російську імперію безкомпромислово в принципі — б'є посередньо і всякі інші намагання будувати якісь інші федерації, світові, континентальні, регіональні, — коли водночас виявляє чітко мету боротьби, свою позитивну програму.

Побічним, але не маловажним стоїть польське питання. Майже всі польські угруповання висувають якусь формулу федерації, нову обманливу ягайлонську ідею в реформованому віді Пилсудського і тим подібне. Протидія польським диверсантам на часі. Вони постійно проповідують, що США не приєднують до нічого іншого, як федерації, тому треба допасуватись до цього. Вони ведуть інтенсивну акцію за приналежність ЗУЗ до Польщі, будучи певними, що їх самостійність є самозрозумілою річчю для Заходу, отже концентруються на привернення „статус кво“ з 1939 плюс 1945. Тут доходять навіть до такого куріозу, що з одного боку не визнають Ялти, отже факту відлучення ЗУЗ і тим под. А з другого боку, визнають не формально, але фактично доконаний в тій же Ялті факт прилучення „Зем Одзисканих“. Отже, визнають поляки Ялту чи ні?! Будучи в певному, чи аліанті, які не признали остаточно ще західних кордонів Польщі не відають ніцям „Зем Одзисканих“, хочуть

принаймні наші землі знова загарбати.

Те, що в нас — на землях за німецької окупації було побічним фронтом — є головним в поляків. Для поляків на еміграції Росія не творить головного фронту — (більше того, вони порозуміваються з Керенським), але Україна, Німеччина, Литва, Білорусь.

Поляки не боряться закордоном за суверенність Польщі, а за її майбутні кордони. Не забуваймо цього!

Наш протибольшевицький фронт в'яжемо нерозривно з протиросійським антиімперіальним всіх видів. Ця справа не менше актуальна і в краю, де треба акцентувати більше не лише антибольшевицький напрям, але проти-російського імперіалізму всіх форм. Треба вважати, щоб не приєднати уваги народних мас на нові російські диверсії на Україну, з боку навіть деяких держав заходу і ін. — Атака Керенського і Власовични та НТС, як нових затій на нашу волю теж на часі в Краю.

Ми є лише частиною революційної Організації на рідних землях. Про наших друзів і головна робота ведеться там. Тому ми масово підготувати політичні і повстанські кадри в Україну для підтримки там кожноразу наших дій.

Нам треба розбудувати наші станції в деяких азійських країнах, пам'ятаючи, що напр. в Туркестані є біля 3 мільйонів українців, які мусять бути організовані в босві частини, що зброєю валячи імперію, маршуватимуть в Україну. Сибір з мільйонами засланих — відкрите місце Росії — тюрми народів в якому може сформуватися найбільш фанатичні антибольшевицькі армії. І може звідтам іскра запалити пожежу. Нашу стратегію розпрацьовуємо в аспекті цілого СРСР, а не тільки етнографічних українських земель. Не можна нехтувати можливості отримання допомоги в певному відношенні і від країн, в якій живеться, коли ставити розумно справу, і наставитися на цю акцію як головному. Не можна ніколи думати, що віддалі перекреслює технічну чи особливу допомогу Україні. В дійсності, напярмні для дії однакові для всіх теренів, з незначними змінами. Не треба забувати, що здобуті позиції на внутрішньому відтинку мають бути відскокненою для зовн. роботи, для допомоги воюючій Україні.

Нашим обов'язком є посилити акцію серед бійців сов'єтської армії і сателітів, зокрема з теренів які граничать до сфери впливів СРСР. Треба підготувати постійно видання на укр. і рос. мовах. Нас вислав край на еміграцію зокрема для зовнішньо-політичної акції на аліантському від-

тинку і еміграції поневолених народів.

На Заході треба апелювати до широких народних кол, а не лише політиків. Треба рушити „лідильну Європу“ за наші ідеї. Думаємо тих людей, які щойно завтра прийдуть до голосу, а які тут і там вже поволі виявляють своє обличчя. Апелювати має кожен емігрант. ОУН має монтувати такі фронти серед еміграції поневолених народів та бути пробоевою силою на фронті універсальної боротьби проти большевизму. Вона мусить нав'язати контакт з різними осередками антибольшевицької акції, бути рупором їх дії, ініціюючи напр. спільну акцію представників Церков з поза залізної заслони, в тому сенсі, щоб західні Церкви спонукати до радикальної постанови супроти большевизму — безбожництва і т. п.

Масова акція за посередництвом кожного члена ОУН, а через ОУН цілою еміграцією серед кожного середовища народу, де живе даний емігрант. Мусимо бути розсадниками ідеї воюючої України всюди, мусимо використати кожен нагоду для масового протесту, чи такого ж вияву масової солідарності з воюючою батьківщиною. Еміграція мусить бути постійно в босвому поготівлі. Наша організація має бути сумлінням народу, яке не дає йому спокійно йти за буденними справами! Нам не потрібно, щоб нас любили, але — щоб не могли не повертатися до нас в ситуації, коли промовлять сумління, що занедбано обов'язок супроти батьківщини. Кожен українець за кордоном мусить знати, як він може прислужитися особисто визволенню. Отже, треба йому дати місію перед воюючою Україною. Треба держати руку на бючці життя, яке в'яже еміграцію з Україною — шляхом акцій в захист чи допомоги батьківщині безпосереднім порядком. Чому комуністи можуть демонструвати перед амбасадами аліантів на заході, або з нагоди відвідин Айзенгавером Європи, а народні маси українські і інших народів поневолених не можуть цього робити, хоча ми вже це були почали відомою Мюнхенською демонстрацією! Про Україну говорив би світ, коли б так велася наша акція. Не „спокійно“ і „льоально“, щоб не „комплікувати“ і т. п. Світ не любить — правда — тих, що сильні. Але їх респектус. Краще заставляти західних політиків думати, що вони мають творити з тим вогнищем тривоги, яким є українець і інші поневолені народи, якщо мають нас вважати спокійними, слухняними і лише працюючими „почтивими русинами“. Воюючий

Україні було зовсім байдуже, що вона своєчасно, воюючи на два фронти, отже і проти „союзника” — ССРСР, комплікувала аліянсам діло, але раціо вона мала, а не вони, навіть з погляду інтересів аліантів, як це самі ніби бачуть. Нам треба завжди бути роком напереді, тобто видвигати постулати і діяти так, як аліанси зг.л. здореві кола серед них могли б діяти може за роки. Не тупцювати, а маршувати в авангарді.

Покищо ми не можемо ще вести власної міжнародної політики на альянсовому відтинку, коли Україна ще не є винятом парнером. Але власну політику можемо вести на відтинку поневолених народів. Фронт поневолених Москово народів, АБН є нашою зовнішньою політичною концепцією. Це є другорядна справа, що може бути мінливим членством в АБН. Йдеться про здорові засади і напрям надаванняй дії серед народніх мас. Це є помилка думати, що фронт поневолених Москово народів є за вузькою платформою нашої зони політики. Не може бути так, щоб українці приймали участь в різних іншого рода міжнародніх конструкціях, які захищають пр. Федерацію чи іншу великопреспіру конструкцію.

Розвинемо ще акцію на профсоюзному фронті, з метою захисту національнополітичних, культурних, соціальних інтересів нашої робітничої еміграції. Робітництво — це головне середовище нашої дії. Треба перед зовнішнім світом зокрема уналадити комунізм, як імперіалістичну ідею. Москва, як форму дикого ермістичного загарбництва. Не треба Москві давати бути „патроном” робітництва в світі, але треба показувати, що йдеться ні про що інше, як лише про російський імперіалізм. Цю справу найкраще і найактуальніше зробить робітництво. Було б помилкою, український націоналізм, який є глибоким соціальним рухом, змушувати тільки до психологічного перевиновання народу. Національна ідея, зв'язана нерозривно з соціальною, національне визволення включає соціальне. Треба повернутися нам до розробки соціальних проблем в теорії і в практиці.

Наша Організація планово і програмово мусить стати в захист соціальних інтересів українського робітництва і вести перед в цьому. Де ще немає, конечно зорганізувати Профсоюз Українського Робітництва, який діяв би в дусі справедливих ідей укр. націоналізму, пропагуючи їх на заході. Необхідне — допомогати творенню національних профсоюзів інших поневолених Росією народів, якщо там ще немає. Правильно є об'єднати їх в один постійний координаційний центр національних профсоюзів, який виступив би проти профітерну і

навпаки кастіонував би право більшовицьких „профсоюзів”, якими керують більшовицькі державні капіталісти, — виступати від імені робітництва поневолених народів. Треба, щоб цей координаційний центр звернувся з апелем до робітництва всього світу, розкриваючи брехню комунізму і Москви, зважаючи: допомогти національному визволенню поневолених народів, бо щойно тоді зможуть визволитися поневолені нації і з тим робітництвом, від соціального гнету. Треба, щоб національні профсоюзи, на еміграції, як самобідні виразники волі своїх народів, були прийняті в членів міжнародного світового профсоюзно-муніципального профоюзу і там захищали свої національні і соціальні інтереси.

Ми свідомі всіх труднощів самоорганізації українського робітництва в свої національні профсоюзи на чужій землі, але це є можливе, хоча б в формі різних секцій, філіялів і т. п., як це сталося напр. в Іспанії, Франції, в різних християнських профсоюзах.

Поклиблення ідеологічно-політичної роботи не тільки серед кадрів, але й проманданства, актуальна справа. Підготовка і опрацювання основних праць з ідеології — програми, стратегії революції і т. п. зокрема історії націоналістичного руху дуже актуальне. Довіза до джерел української духовності, до основ української соціальності — тут має своє значення. Глибокою, перспективною побудемо рухові більше прихильників як метушено по всіх усяодах, — і в дрібних справах. Треба протиставити матеріалістично — марксистській системі свою власну, без лок, спираючись на наших власних вартостей, на українському життю, бо наш рух виростає з життя, а не були дедуквані його засади зі струнких теорій. Української душі не „перевиховав” марксизм так, як не зломали її колись польські єзуїти, які не здепродували її польський „святійший синод”.

Комунізм може бути: переможець не соціалістичними чи ліберальними ідеями, але протиставленими йому по суті. Свобода сама це не вистачає, щоб перемогти більшовизм. Напр. необмежена свобода в Франції зовсім не потурне переборенню комунізму. Вважаємо, що треба комунізму протиставити не лише ідею свободи, яка творить необхідні ямці для здійснення і ривалізації різних вартостей, але треба передовсім протиставити люстеву іншу, як комуністичні вартості.

Наша ідеяна орієнтація в світі іде на національній антикомуністичній колі, які мають зрозуміння для справ національного визволення. Ми діємо серед найрізномордніших середовищ Заходу, абстрагуючи від їх світоглядних заложень, а бе-

думи до уваги лише їхнє відношення до ідеї розподілу російської імперії на національні держави. Ми не в'їжемо себе виключно з жодним політичним табором, ані з жодним конкретним політичним угрупованням, ані не ставимо спеціально на жодне. Ми намагаємося вплинути на всі угруповання даної країни, за винятком запродавців Москви, на політику нації у відношенні до України.

Ідею кризу на еміграції перемажемо тоді, коли спиратимемося на глибоких первих української духовності, які відзеркалюються в притаманих народів соціальних інститутах, його моралі, його фольклорі, його звичаях, духові його права. Українцеві є питомий глибокий світоглядний ідеалізм. Ідея волі, ідеї слова, правди, справедливості, ідеї землі, навіть її мит, який символізований в могилках, що їх сиплять так масово підійде в світі, як у нас — живуть глибоко в житті народу. Вся практика боротьби України на тому заснована. В нашому декалогу незмінно осталося: „Я дух одвічної стихії”... Ранком і вечором відділи УПА стають згідно з старим українським військовим звичаєм, до молитви. Йдеться не про жоден примус, а про стиль, про стихійний підвизний рух. Тому все будуймо на світогляді власного народу, викристалізованому від століть, — а не марксизмі, чи лібералізм. Відшукуймо свої критерії оцінки життєвих явищ, тоді нам буде зойвим Маркс і Ніше.

ОУН, правильніше — стихійний націоналістичний рух України — не має інших світоглядних підвалин, як лише ті, які має український народ, в надрах його великої душі. Тому немає специфічного націоналістичного, світогляду в нас, а є лише український світогляд. Ми спіраємося на духовність нашого героїчного народу. Ця його світоглядна постава до життя — тобто так, не інакше визначена система цінностей, яка встановлює його відношення до світу; що його оточує, і того, що йде в ідеалі — є нашою. Сама концепція нації не є матеріалістичного порядку. Матеріалізм, як вилучна теорія, заперечує націю „живих, мертвих і ненароджених”. Ми вважаємо, слухаю поставу краю, включити в боротьбу всіх без огляду на чужинні вартості в їх світогляд, але не вважаємо, щоб найглибша духовність українця — з народної гуцці, того, що не одбився ще од різних берегів — була матеріалістична. Ми не вважаємо взагалі змісту українського світогляду — питавим, як треба б науково доказати, як правдиве, чи ні, Український світогляд — це є факт такий, як факт існування української нації, якого взагалі не треба доказувати. Нам треба розгадати його, пізнати його складові елементи. Ми можемо по-

вигляда в уточненнях елементів українського світогляду, але навіть помилки не можуть означати, що український світогляд ще не скрісталізувався, не витворився, або залежний від вислідів дослідів тої, чи іншої наукової школи. Народна мудрість вища, як спекулятивна теорія.

Воююча Україна має свої правди і засади, може й не завжди освідомлені, але тим не менше пориваючі і змішнюючі душу в боротьбі. Ми не вважаємо, щоб була якабудь світоглядова неясність в найширших народніх шарах України, або якабудь ідейна криза, яка можлива в людей на чужині, що відбилися від рідних берегів. Коли тисячі і тисячі падають і не здаються, не вже це докиз кризи ідеї? Навчимося одного: слагати до джерел української духовності, а чуже може нам бути методично помічне, щоб свою рідну українську правду пізнати, щоб не відійшли ми від рідних вогнищ, шукаючи „вселюдських“ правд, а не бачучи того, що нам сам Бог поспав на нашу скривавлену землю. Світоглядом — політична розгубленість і програмова хаотизація на еміграції спричинена відсутністю власних, твердих принципів і орієнтації на чужих ідолах.

„Демократизація“ чи „автократизація“? Це є помилка думати, що брак „демократизації“ чи „автократизації“ — бо є такі і сякі думки — що творить причину деякої декомпозиції. Йдеться про глибші речі, ніж організаційний принцип чи методи. Для якобінців, хмельничан, кромівелів — не стояла справа в політиці організаційних метод чи засад, бо оба принципи однаково добрі, як і злі, — залежно від людей, які їх здійснюють. Чи неясно кожному, що в основних справах руху має рішати більшість, але більшість революціонерів? Суть лежить в якості більшості! Немає сумніву, що здійснювання прийнятих рішень, їх утілювання, мусить йти в революційній організації порядком індивідуального рішення, відповідальності одиначі, яка не приховується за „волю“ анонімною більшістю і не втілюється від відповідальності за рішення, тим більше в революційній організації де мусить бути ліквідована безвідповідальність. Справу розв'язує задовільно відповідальність одиначі її честю, життям, добрим ім'ям за проведення в життя прийнятих більшістю засадних рішень. Криза є не в „привідності“ чи демократії, але в людях без концепцій і революційних характеристик. Дрібні душі воюють за похідне, а революціонери мають воювати за сутність, за великі речі, за концепцію дії.

Треба звернути увагу на виховання революційних характеристик, високих особливих людських чеснот, відважних, саможертвенних, зворих передусім до себе і дру-

гих. Наше козацтво так, як упівці на рідних землях є прикладом втому відношенні. Революційний характер — це передусім півгання моралі і змісту ідеї...

До питань внутрішньої політики: Зведення під один знаменний опортуністичного табору і революційного неможливо. Не є виключена за певних особливих умов координація виступів перед зовнішнім світом — але це, якщо прийде, буде впливати з ситуації, а не буде докочане у висліді переговорів. Єдиний визвольний фронт розуміємо — як фронт народніх мас, захищених революційними ідеями, а не об'єднання опортуністів з революціонерами. За цей єдиний фронт народніх шарів ми змагаємо. Скріплення фронту проти ворога зіпхне опортуністів на побіжні рейки, бо вони часто ставитимуть проти наших акцій, хоч змагаватимуть їх „нетаком“ супроти альянсів, але в основі це буде опортунізм, як супроти ворога, так і неприемлимих нам, альянських концепцій.

Внутрішня політика революційних організацій це не міжпартійні балачки і переговори, але мобілізація народу на фронт боротьби проти ворога, сукупність засобів і методів. На еміграції є можливо продовжати лінію боротьби, бо Москва атакує нас всюди...

Революційна організація не може змагатися за еміграційні міністерські портфелі.

Ми не споримо за компетенції ані прерогативи. Репрезентує на ділі той, хто має силу. Нашу підтримку даємо кожному суверенному починові, але жодних буферів не підтримуємо. При цьому ми завжди є напереді вимог. Це означає, що нам не треба турбуватися, коли хтось добився чогось такого, чого ми не добилися б, мовляв, тим послабили наші позиції. Нам залежить на тому, щоб зросли українські позиції. Наш радикалізм в вимогах можуть інші використовувати в своїх намаганнях, а ми будемо все більше і більше вимагати, бо до визнання повної суверенності і соборності ще море крові і гекатомби жертв. Доки не стоять, як гарант суверенності, українські дивізії, треба буде ставити безчисленні постулати. Ми займатимемо прихильне становище до всіх починів, від кого не походили б, які лежать на лінії цієї боротьби за суверенність, але критикуватимемо недостаточні. Самі ж здобувасмо право тим, коли в найвищій мірі діючи в напрямі допомоги батьківщині і домагачись максимально-

го, будемо саме тим найбільш суверенним чинником — не на словах, а на ділі, своєю акцією, жертвенністю, революційністю. Ми будемо кожний крок конфронтувати з вимогою суверенності і соборності і нашу поміч дамо тоді, коли для йтиме по цій лінії і коли буде гарантія суверенності рішення.

Питання консолідації смт на внутрішньому відтинку буде розв'язане найбільш задовільно, коли зосередимо увагу передусім на фронті боротьби з ворогом, бо тоді відпадуть всякі „компетенційні спори“, а вимога чину в обороні батьківщини віднесе другорядні справи на дальший план. Роз'єднання серед народніх мас, — а нам йдеться саме про їх об'єднання — буде тоді, коли відвертається їх увагу від головного, а спрямовується на дрібне. Народ мусить мати ясні і некомпромісні формули, а ці найдодільніше і найкраще висувати на фронті боротьби проти Росії.

Цей факт, що ми зосереджуємо нашу увагу на політичній роботі та революційних акціях, не означає, що нехтується громадською роботою. Йдеться про ієрархію завдань. Ми не відчужуємося від нічого, всюди даємо свої напруження — ідеї, зміст, але самі зосереджуємося на тому, чого інші українські патріоти, як не революціонери, не в силі зробити.

Коли йтиме широким руслом наша політична дія, матиме вона резонанс на інших ділянках. Даймо суттєву проскіцію. Маємо дбати про політику кожної справи, зберігаючи ієрархію вартостей і завдань, а не розгублюючись в дрібницях.

Необхідно звернути більше уваги на молодь. В УІІА молодь веде і веде перед. На еміграції стоїть молодь надто осторожно політичної дії, подекуди із вини старших, які нераз відмічували, що молодь повинна відвоюватися. Це невірне. Молодь має йти в авангарді акцій тут, так як це є в краю. Мусить бути рушій, поривати широкі кола, бути неспокійним ферментом, а не сім'я вона оплывається на всякі „консолідації“ — і опортунізації. Зокрема молодь мусить пам'ятати, що сила революції не в кількості опортуністичних середовищ, зведених під один дах, але в якості її ядра.

Завдання, про які говоримо, можуть бути виконані, коли Організація буде дуже чула на більшовицькі диверсії. Тому наша окрема увага мусить бути звернена на СБ, охорону і чинник, який шляхом протидії МГБ.

Конечно скріплити оперативнотактичний штаб побороювання МВД, методами, які стоять на висоті. Членство мусить бути теж переніколене для побороювання акцій МГБ-МВД всією організацією, бо ці акції охоплює все життя і відсіч мусить давати весь актив.

Поширюйте
журнал
„Сурма“

Сьогоднішня міжнародна ситуація і перспективи для української боротьби

УКРАЇНА НА СВІТОВІЙ ШАХІВНИЦІ

Нашу епоху знаменує, більше як котру-небудь іншу, національна ідея, як основний мотор реорганізації світу на нових засадах. Паралельно до цього йде, як досі змаг великодержавних імперіалізмів за сферу впливів. Зудар взаємних інтересів приневолює цього, чи іншого великодержавного імперіаліста використовувати національно-визвольний процес у світі, в цілях власної імперії. В деяких наслідь імперіальної ідеї немає претендентів на світового наказодавця, а є радше намагання зберегти „статус кво“, задовольняючись поділом сфери впливів, з тими, чи іншими — по суті — другорядними корективами. На тлі цих тенденцій, використовуючи протирічності поміж імперіалістичними потугами — виступає, як окрема ТРЕТЯ сила, національно-визвольний процес в усіх закутинах землі, де ще немає здійсненої національної ідеї. Його використовують теж імперіалістичними силами в тому сенсі, що один претендент на світового поневолювача — РОСІЯ єхидно підтримує національно-визвольні рухи поза ССРСР і його „сферою впливу“, як арут проти інших імперій, — а інші імперії в меншій

мірі, ССРСР, і не так продумано, обмежуються до хаотичної підтримки ідеї звільнення з-під російського ярма — сателітних держав.

Розгляньмо спершу зростання національно-визвольних рухів на тлі боротьби одної проти одної імперіальних потуг.

В I, Світовій війні остаточно зійшли з арени історії три імперії. Єдино завдяки большевизмові вдалося врятувати ще російську тюрму народів. Цьому збереженню сприяли без сумніву і західні потуги, які не піддержали національно-визвольних змагань України і інших народів, а навпаки — давали підтримку всяким едвонеділимцям від Денкіна — Колчака починаючи, а коли показалося, що з ними це не піле, тоді — большевикам.

Розпад російської імперії потягав би за собою і рододіл інших, раніше чи пізніше, бо іскра національно-визвольної ідеї з одних визволених країн багаттям розгоряється в інших, ще підкорених. Це зовсім не означає, що одна визволена нація мала б закликати до якогось хрестоносного походу проти іншої імперії, яка її не поневолювала. І було б неро-

зумно так розуміти наш засадничий аналіз міжнародної ситуації, якого метою є: показати лінії розвитку, а не, займатися мінливою тематикою дня. Це теж факт, що часто імперії помагають визвольній боротьбі народів з круга ворожої, іншої імперії, щоб послабити противника. Було б політичним безглуздом відкидати таку допомогу в ім'я абстрактної ідеї визволення народів всього світу, отже і тих, які є в рямцях імперії нпр. нашого прителя. Навпаки, ми зовсім не зацікавлені політично в справа, які виходять поза межі російської імперії. Це ствердження робимо вже на початку, щоб не було якихось непорозумінь щодо наших виводів. — Не підносячи, ані не організуючи жадного спільного політичного фронту всіх поневоєних народів, не можемо примикати очей на непомірне значення національно-визвольні процеси, які проходять у всьому світі, не враховуючи їх як окремого третього чинника, незалежного від боротьби за сфери впливів — імперіалістичних потуг. Так само, як є факт — боротьба поміж США і ССРСР за світове панування в найдалшій проекції цілей, такий же факт є: національно-визвольна боротьба всіх під'ярених народів, які знутри розсаджують імперії і творять нові докони і факти в світі. Політично отже ми не підтримуємо боротьби інших поневоєних народів, поза ССРСР, але морально співчуваємо їм, як тим які борються за правду і справедливість у світі. (Немає причини цього стидатися сказати, бо навіть імперіалістичні держави проповідують своє спрятливе відношення до їхньої боротьби, тільки оправдують своє практичне відношення тим, що відносні народи ще „не дозріли“ до незалежності.)

Але повертаємося до властивої справи:

Ми сказали, що розподіл російської імперії не лежав в інтересі західно-європейських потуг ані США. Йшлося про ослаблення імперії, а не про її завалення. Про „завалення“ могло б іти тільки в тому випадку; коли б знайшлася якась одна з дотеперішніх імперій, яка була б в силі перевернути спадщину іншої, не в сенсі визволення підкорених попередньою *народів, але їх включення в своє, хой і золоте ярмо. Генеральна лінія була така: перевернути від переможеної імперії в своє колоніальне посідання ті терени, які ще можна було загну-

Генеральне завдання — включити цілість еміграції в боротьбу краю і зробити її авангардною силою теж поза Батьківщиною в боротьбі проти большевизму. Творити антиросійський і антикомуністичний фронт універсального характеру, виставляючи позитивні гасла. Вся еміграція на фронт проти Росії!

Надати означеним справам іншу вагу, іншу ієрархію! Непорозуміння змаліють, коли покажемо ворога і змобілізуємо різними методами народні кола проти нього.

Зосередження на головних справах зробить з нас дійсно загальноукраїнський чинник, який стоїть на сторожі найважливіших справ нації і втручається, коли загрожені субстанціональні справи нації. Кожна політична група зайнята буденщиною, боротьбою за „впливи“, а над суттєвими справами нації ніхто не думає. Це мусимо робити ми. Наша Організація мусить зайняти в такій ситуації роль сторожа національного інтересу. Але це можливе тоді, коли вона не буде притемнювати своєї покоління другорядними справами, а виступатиме з обдуманими проєктами дії, що лежить в інтересі всієї нації, а не лише однієї групи.

Одною з таких великих справ, яку наша Організація переможно

закордоном захистила, при підтримці майже всього громадянства — це була УПА.

Цього рода речі, які ставлять нашу ОУН в позицію сторожа суттєвих справ нації, мусять творити на майбутнє: гро нашої діяльності.

Коли ми абсорбуємо нашу увагу іншими проблемами, вороги нації і п'ятиколонники роблять другорядні справи першими і зводять боротьбу проти Організації Націоналістів — тобто захисників нації — на побічні рейки і ставлять її на позицію рівного іншим емігрантським групам чинника, що так само воює за „дочаспе“, за „пости“ і т. п.

Найважливіша справа зараз — ключ розв'язки всяких можливих криз — поставити ЗЧ ОУН у боеву готовність, зробити їх мотором революційних акцій проти ворога, в захис України.

Зовнішні завдання відвернуть увагу від внутрішніх спорів. Даймо отже народнім шарам подих великої перспективи боротьби!

Наше гасло: на фронт! У бойове поготівля!

Два підрозділи: „Теренові специфічності“ і „Окремі завдання на випадок війни“ опускаються з огляду на конспіративний зміст.

Ред.

здати, а давати під примусом свободу тим, яких не можна вже було осідлати. Проте ж водночас допомагали західні потуги включати в поменші псевдо-імперіальні комплекси т. зв. різно національні держави території народів, яким не судилося визволитися.

Австро-угарської імперії не стало, але на її місці прийшли менші подібні твори: ЧСР, Югославія, (р'анонаціональна), Польща, Румунія і т. п. комплекс малої антанти. Цей створений в Європі стан, коли високо-культурні старі держави-нації знайшлися знову в неволі, безумовно спинав універсальний розвиток національно-визвольного процесу в світі. Ніде ж бо, навіть в колищій волі, Європі не було здійснено до кінця національної ідеї. Що ж отже говорити про інші континенти? Азія, Африка... Польща, яка ще вчора була однією з тих націй, які стояли в беззапромісовому фронті боротьби поневолених націй — проти царств, сама почала поневолювати інші народи. Рада амбасадорів підкорне ЗВЗ Польщі, коли раніше ризьким трактатом Польща погодилася з Росією поділити українські землі. (Не є суттєвою справою, які безпосередні мотиви спонукали імперію допомогати виступувати національну ідею навіть в Європі, але остається фактичний стан такий, що пертурбація імперіалізму, навіть великих держав-народів, це вчора поневолених, замикало їм уста хоча б морально співчувати носіям національної ідеї. Ясно, що для Росії тим більше було необхідним, щоб ЗВЗ — коли це могли бути включені в російську тюрму народів були під Польщею, а не були тільки, бо поді і інший стан на ЗВЗ був би атракційний для Києва і тим більше не було б в ньому спокою.)

Таке маневрування імперії було зумовлене потужним ростом національно-визвольних рухів, які вже в минулому столітті ставали угольним коменем між національною політикою, — правда — поки що як потенція, але безсумнівний передвісник вибухової сили на майбутнє.

Епоха Ковиччини, зокрема Хмельниччина, її ідейне відродження в Шевченковій творчості, перші початки організування спільного фронту поневолених Московією націй в 1818 р., акція ОУН в 1941 р., Перша Конференція Поневолених Націй в 1943 під емоціями США, пренті АБН — засвідчують раз слабші, то знову сильніші моменти боротьби за національне визволення України і інших поневолених націй на Сході Європи.

Ця боротьба двох протиставлених ідей на Сході Європи і підросійській Азії найвиштовхнула уявлень в сучасну епоху, коли саме Росія показала уосібленням найгіршого видання загарбництва

— Україна — її протиставною силою — носієм національно-визвольної ідеї і спомогачем невільної боротьби інших підсовєтських народів. Духовність двох націй маркантично проявляється продовж цілої історії. (Нпр., коли козакі йшли братів визволити і слави добувати, або упівці своїми рейдами проповідували ідеї волі народам і людині, то московські воєни маршучи на Берлін, казали „варто воювати“, коли бачили багатство і гарні жінки.)

Росія прагне до світової імперії рабів і тиранів, у свідомості того, що якщо б осталося в світі бодай одна закутина, де лунав би свідно голос волі, імперія світових тиранів не вдержиться.

Щоб досягти своєї мети, Росія послуговується різними диявольськими ідеями: захист православ'я чи ісламу, панславізм, світова революція пролетаріату, більше того: захист національно-визвольної ідеї поза сферою сьогоденного впливу Росії. Цими ідеями вона облудно з-нудра розкладала австрійську імперію, британську, — і робить це з вираз більшим успіхом не лише в усіх імперіях світу, але й національних державах. Москва усвідомила зараз, що її протиставною і найбільш запровадженою є це так — підкріплена атомовою бомбою — імперіалістична ідея якоїсь іншої великодержави — претендента на світового володаря в цій, чи іншій формі, але національна ідея, яка точить СССР з-нудра, що на жаль, і по цій бік „залізної заслони“ є ще подекуди ідеєю катакомб. І тому потужчилось по одній лінії до матеріальної розправи в західних великодержавках і ще існуючими імперіями, щоб перебрати їх спадщину, вона протоложує себепокровительною саме найбільш ворожой їй і небезпечною — національної ідеї перед ще не суверенними народами — поцейбічного світу. Рівночасно з тим в своїй „сфері впливу“ вона найжорстокіше здавлює і вимушує носіїв тієї ж національної ідеї, але для обману протоложує тасла „вилонь до отделенія“, творить фіктивні міністерства закордонних справ і т. п.

Мета ясна: „підтримуючи“ облудно на словах національне визволення ще не суверенних народів по цей бік заслони, виключити їх в свій ідейний облудний круг, щоб отак скріпити свої вихідні політичні позиції, рушити на підбій вже цілого світу, здобуваючи перемогу своєї імперіалістичній ідеї. Ленін сказав: „ми за національну революцію, коли в нас є перспектива перетворити її на соціальну“.

У зв'язку з такою тенденцією Москви — безподільно запанувати над усім світом і через це, раз назавжди викоринити з душі людей, якщо це можливе, ідею національної волі і соціальної спра-

ведливості, стоїть питання чітко і не половинчато: або ця мета її буде досягнута, або переможе універсально протиставна ідея — національна. Ця перемога національної ідеї може йти в практиці етапно, але найбільш моторичною всеж останеться вона. Взаємна боротьба імперіалістів це є зовсім окреме питання і вона (ця боротьба), це є фактор, який відокремлює менше важливу роль в сьгоднішньому дужанні, але дефініюючи розвоєні тенденції світу — треба нам на першій площі ставити національну ідею, власне кажучи, тому, що її нехтується великодержавами. Це факт, що з цієї ривалізації імперіалізмів користають в тому чи іншому відношенні деякі поневолені нації. Індонезія, Філіппіни, Індія, Ізраїль, Арабські держави і т. п. Питання стоїть куди йде світ, коли мова про органічні процеси, а не про пакдуювану згорі насильно волю матеріально і фізично сильнішого, що є притаманне кожному імперіалістичному притаманне кожному імперіалістичному, визвольним націоналізмом, як теж не доводиться, звичайно, твердити, що ідеал розвитку буде досягнутий.

Йдеться про домінуючу ідею нашої доби, яка спринає нашому визволенню...

З огляду на її ключеву роль, немає причиня ликалася розглянути те відношення до неї інших потуг. США намагаються господарсько опанувати світ. І форма їхнього господарського імперіалізму, правда, більш прогресивна, як інші дотеперішні, але тенденція — у зв'язку з тим — обмежувати суверенність народів, чи включати їх в якісь насильно монтовані велико-простірні конструкції — як будим то сприятливі для господарської пенетрації — затеминає боротьбу двох протиставлених ідей — російського імперіалістичного загарбництва — поневолити весь — і національно-визвольної ідеї — свободи народам і людині. Свої господарські взаємини могли б США однаково корисно для себе реалізувати в національними державами поділеної російської імперії. Орієнтація США і Великобританії на збереження російської імперії, привівши її „до порядку“, ослабляючи, „демократизувавши“, а не заваливши — є політикою вчорашнього дня — Вільсона, Клемансо, які впресті-решті внауваті в тому, що більшовизм затроює світові, бо затримали процес національного усусуверенення народів, допомігши москалям зберегти імперію. Ця політика спиралася м. ін. на перестарілу формулу „рівновали сил“ по відношенні до імперій. Ця формула могла б набрати знову живого змісту, коли здержуючим антиросійським чинником (при обмеженні Росії до її етнограф. меж), були б незалежні національні дер-

жави. Англія поступає теж тисково національних рухів в своїй сфері, але намагається в іншому відношенні зберегти згл. привернути статус кво зперед 1939, тут, чи там його скорегувавши. Ізолювання її від підтримки відосередніх процесів в російській імперії, — не принесе їй користі, бо агресія Москви в напрямку творення світової імперії є динамічна, з п'яти колоніями внутрі кожної нації заходу, з окремою політичною і мілітарною стратегією, яка комбінує нападницьку війну з внутрішньою, громадянською. Світова імперіяльна концепція в наступі. Їй може бути дана сьогодні відсіч не зберіганням старого ані черговим намаганням поділу сфери впливів, бо це ледви чи вже можливе.

Це кожному ясне, що зударюються універсально-політична з імперіяльною ідеєю по одній лінії, а по іншій: імперіялізми один проти одного, згл. глобально — Росія і США, як найсильніші чинники, з другорядним фактом — гри поміж великодержавами, але в основному можна прийняти, що Росія з своїми сателітами стоїть як безспірний ворог всіх інших великодержав, бо є єдиним послідовним претендентом на абсолютного світового завойовника.

Діпазон вигравань внутрі антибольшевицького бльоку великодержав не є надто великий, щоб можна було для поневоленних Москвою народів надіятися з цього якихось основних змін в політиці по відношенні до них. Таких розходжень немає, щоб напр. США заступали сьогодні діаметрально-протилежну концепцію до британської. Британська політика — може схилитися більше до тієї чи іншої концепції, але в цій справі узгіднення з американською наступить так, що в випадку війни в основному заступатимуть одну лінію. Це не означає, що не йтиме ривалізація, неофіційна підтримка своєї лінії в тому чи іншому сенсі. І це нам треба буде використати. Не існує жоден сплет виключних інтересів поміж носіями національної ідеї в рамках совєтської системи і поза нею. Це є політично зовсім окремі фронти. Інколи навіть протиставні. Фронт поневоленних Москвою націй вважає західні потуги своїм потенційним союзником.

Але спільність інтересів лежить в зовсім іншій площині як західних потуг, так і поневоленних націй навіть в лоні їхніх імперій. Основною метою всього вільнолюбивого світу є: захист культури і свободи, знищення большевизму, який загрожуює як західним потугам, так і кожній поневоленій, чи вільній нації. Передумовою перемоги над світом деспотії є спільний фронт поневоленних Москвою націй, як теж визволенних націй з-поза російської сфери — та західних потуг. Західні потуги у своєму вла-

стному інтересі мусять зліквідувати внутрішній фронт в лоні своїх імперій, щоб могли йти об'єднано лавою проти російської загрози. Ліквідація цього фронту є можлива тоді, коли захід не буде зупинити здійснення національно-визвольного процесу також поза російською імперією, бо в іншому випадку самі великодержави заходу впахують своїх природних союзників в трагічну ситуацію дилеми: ворог мого ворога є моїм приятелем, або двофронтова війна. Тому з погляду універсального інтересу, отже і в тому поневоленних Москвою націй, є національне визволення всіх народів. Важливим засобом для перемоги над большевизмом. У цьому, бачимо, є взаємна користь для західних потуг, так ще поневоленних націй з їхньої сфери, як і поневоленних Москвою. Цим вибивається на завжди атут з рук підступної політики Кремля, який не може ставляти себе в ролі „захисника“ національної ідеї — поза своєю тюрмою націй.

Але до зрозуміння ролі національної ідеї в боротьбі з большевизмом ще далеко на заході, навіть по відношенні до вужчого комплексу — другого фронту в рамках СССР. Все це є в бігу дешеві ідеїки Федералістів, „об'єднаних держав Східної Європи“, союзів республік, самовизначення аж до відділення і т. п. облудні формули, Росія збагнула значення національної ідеї і її формально всюди видвигає, акцентуючи „добровільність“ всяких об'єднань, міжнаціональних чи понаднаціональних конструкцій, а на ділі найбільш радикально заперечує по суті її ворожу ідею.

Всіма прийняте гасло самовизначення народів свідчить про те, що нікому неможливо вже обійти наших ідей. Але і це гасло намагаються надукити в свою користь, утотожуючи його з плебісцитами і т. п. паперовими виявами волі народів, розраховуючи на те, що при цьому можна обманути. Це залюбки роблять нові російські демократично-соціалістичні імперіялісти, за підтримкою деяких кол заходу.

Зараз не йдеться про вияв волі до суверенності на основі паперових бюлетнів, але здійснення суверенності на основі плебісциту крові, тобто мільонних жертв і минулої традиції боротьби за незалежність. Спірні прикордонні клантики землі можуть самовизначатися, але ніколи нації в ХХ ст. Тому не придумайте жодні плебісцити — новий трюк захисників імперіяльної ідеї — ясно тимбільше, при нагляді міжнародної політики, яка самою своєю приявністю на землі чужого народу нарушує суверенітет. Річ не в побоюванні за можливу невдачу при ньому, але йдеться про засаду: Невже, якщо 6 Німеччина півсто-

ліття окупувала Францію, потрібним було б паперового плебісциту як доказу, що Франція хоче бути вільною, коли вона в міжчасі своїм „резистансом“ виявляла б безвпливно свою волю? Прийняття національної ідеї, як ключової історичного процесу, дає орієнтовну лінію в міжнародній політиці.

Це не є ідеологічна проблема, але передусім політична, бо кожна нація — це силовий фактор на світовій арені.

Національна ідея, як показують факти життя, це одна із нечисленних універсального парядку ідей. З цього погляду закид — наче б український визвольний націоналізм ізолював нашу боротьбу від загально-людських ідеалів, звужував її, не нав'язував до дійсно передових ідей, не вів її у вселюдському пляні справедливості і добра — невірний. Це правда, що ми не нав'язуємо нашої боротьби до т. зв. поступових, соціалістичних ідеалів з їх інтернаціоналізмами, що були тільки облудними гаслами імперіялістів, які прагнули створити базу для „добровільного“ переходу від „національних забобів“ до світового соціалістичного „раю“, де остаточно поневолено б народи і людину. Ще ніодін народ не визволився, стверджуючи і захоплюючися ідеєю інтернаціоналізму, але завжди був нею обманутий, зате постійно визволялися народи — завдяки одушевленню власною національною ідеєю. Наша визвольна боротьба саме тому стоїть в авангарді світового прогресу і наші ідеї є тому передомовими, що вони відзеркалюють останній сенс розвитку епохи: національне визволення всіх народів. Ненависть і безоглядна боротьба проти носія ворожої імперіялістичної ідеї-рабства: Росії — це є тільки послідовність захисту своєї справедливої ідеї. Ствердження національної ідеї, як цінності, що допомагає розв'язати кризову ситуацію світу, заперечує виключний егоїзм, але на базі рівних прав для всіх і панування національного інтересу кожного дає змогу правильного порядкування в світі.

Наша мета — розподіл російської імперії на національні держави всіх народів — це наявна послідовність того загального процесу у світі, який й через зрізнікування націй до їхньої єдності — як рівних і однаково вільних суб'єктів, без огляду на величину, багатство, расу. Тенденція до співпраці народів, взаємодопомоги, є рівнобіжною, а не протиставною тенденцією повної їхньої суверенізації. Визвольний націоналізм акцентує вимогу співпраці, створюючи вже в боротьбі за визволення спільним фронтом тривалу основу для гармонійної співпраці в майбутньому.

Сьогодні стоїть фактично діле-

ма: або буде світова московська імперія рабів, або кожна нація буде вільна, а це значить і в ній людина. Всякі посередні розв'язки в таких епохах ніколи не приводять до мети. Тому ключ перемоги заходу лежить фактично в ствердженні і підтримці національної ідеї **внутрі претендента на світового тирана** — російської імперії, яка готується на пересмика і об'єднання всіх імперій і держав в **одну**.

Відновлення української державності змінє радикально уклад світових сил, бо валить російську імперію, несе фактично зовнішньо-політичну революцію, бо Україна займає ключеве положен-

ня в імперії. З її усунуванням розлігася імперія. Коли валилася українська держава, родилася російська євро-азійська імперія, а з тим формувався новий уклад сил у світі. Тепер буде відворотний процес. Із звуженням російської держави до її етнографічних меж, буде повернена рівновага сил на здорових національних основах. Сокупність елементів, що складаються на міжнародно ситуацію, дають перспективи, які з неї виростають. Її аналіз має тривалішу вартість тоді, коли не притемнена мінливими злободенними подіями, але відмічає тільки основні лінії розвитку — і основні причини заіснування положення.

го розв'язати муситься, бо інакше ніхто ніколи не спинить японської лавіни, коли голод гнати людей за хлібом. Хто нищитиме японський промисл, зажене Японію в обійми комунізму, — бо в одчаю цей хоробрий народ сподіватиметься, що своєю потенцією і здібностями потрапить скерувати надвишку свого населення в комуністичному світовому СССР на це напоселені простори. Торкаємось тільки одного моменту тут, вказуючи на болчки, які треба заспокоїти.

Італію трактують альянти інакше і вона поволі входить в ряди рівноправних країн.

Наша оцінка ролі переможених великодержав в антибольшевицькому фронті в загальному така: вони можуть бути — навіть при їх повній рівноправності — тільки важливим звеном в системі, одною із сил, але не вирішальною. Загроза є універсальна і їй мусить бути даний такий відпір. Площина боротьби стала ширшою не лише в територіальному, господарському, геополітичному, — але зокрема: ідейно-політичному відношенні. Теж змінилася концепція війни. Роль політичного чинника стала далеко більшою, як досі.

Загрозеними націями стали вже всі. Очевидно, в політиці не можна ніколи вимагати, щоб була збережена завжди тільки напрямна проти найбільшого актуального ворога. У гру входить найрізніші інтереси і з кожного положення хоче витягнути ця чи інша потуга максимум користі з погляду сьогоднішнього дня і забезпечуючись на майбутнє. Окрім того входить в гру комплекс старих навичок, втертих шаблонів, концепцій, випробуваних метод, весь багаж минулого. Держави, які як нефіти, щойно виходять на широкі води міжнародної гри, мають легше, бо вони не зв'язані минулим, вносять самі собою нові елементи, хоч і може собі усвідомлюють цього. Це торкається зокрема США. Їх безтрадиційність має теж великі мінуси, бо немає стриму, внутрішнього дисциплінованого во ім'я чогось, що вже підтвержене досвідом. Звичайно, в такому випадку, є перецінювання власних сил, ігнорування союзників, перебільшена віра в себе самого, зокрема в свої необмежені спроможності, призабуття напр. того, що свого престижу жодна нація і найменша не продать за долар. Отже динаміка США однаково добре може гнати їх до панування над світом, як з другого боку, одна невдача може спричинити крутий поворот в мінімалізм. Недомагання Великої Британії в тому, що вона дуже насторожена на збереження статус кво свого посідання, намагається достояти до мінливої ситуації, лякаючися ризику, щоб не втратити того, що має. Воюючися німецької госпо-

УКРАЇНЬКА ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА НА ТЛІ МІЖНАРОДНОЇ СИТУАЦІЇ

Ми сказали: Національно-визвольні рухи — це одне суттєве характеристичне сьогоднішньої епохи. Боротьба і ривалізація поміж різними великодержавами, зокрема ж США-СССР — другий момент. СССР прагне завоювати весь світ, його поневолити — ради абсолютного панування. США прагнуть б господарсько експандувати і може творити якісь в господарському сенсі Сполучені Штати світу, але й за певних умов обмежили б себе. СССР мусить вести війну з господарських, політичних, ідеологічних причин, інакше його чекає внутрішній крах. Це тільки питання часу. Як перед внутрішнім зривом національно-визвольних рухів здержує Кремль перед передчасним ризиком, тимпаче, якщо б західний світ прихильно поставився до наших цілей. Щоб внеможливити таку поставу західного світу, Кремль веде вмилу політику-провокацій, на які здебільша ловиться Америка. Напр. на заяву Поспелова, що США хочуть ділити СССР на окремі держави, відповідь офіційно „Стейтс Департамент“, що це зовсім не відповідає правді. Тим чином Москва, досягла того, чого прагнула, тобто „ляшлате оні сперанца“ на поміч США національному визволенню поневоєних...

США теж мусять воювати і компромісу бути вже не може.

Не тільки господарські умовини спонукують їх до війни, але ірраціональний гнів. США щойно ставлять націю, а для цього потрібно спільних пережити, жертв, крові, традиції, боротьби. Є помилкою зводити причини майбутньої війни тільки до економічних причин. Є ще певні ірраціональні моменти, яких не вловити, але вони теж визначають напрям подій. Війна вже є, вороття немає СССР ні США.

Крім згаданих чинників — існує ще один: переможені в останній війні — великодержави. Їхні тодішні сателіти не мають значення, бо всі здебільша стали сателі-

тами Росії. Зудар і протиріччя інтересів відзеркалюється і на цьому фронті. На ривалізації поміж переможцями ці переможені великодержави користають, бо кожна сторона намагається більшим уступками згл. перспективами зискати їх на свій бік. Цей змаг має різні фази і стадії. Зараз напр. тенденція большевиків є внеможливити їм зброєння. Вони готові вищофати свої війська навіть з Німеччини, якщо це саме зроблять альянти, щоб потім зв'язати індустрию роззброєної Німеччини господарсько з собою і таким чином Німеччина мала б економічно фактично включитися в совєтський блок. Без зброї, була б вона крайною нічиєю, а на ділі господарсько-проросійською. Росія ж як сухопутна потуга, при забранню військ США і т. п. на терени Франції, якщо це взагалі реальне, мала б завжди, за всяких умов перевагу.

Господарський момент є тут один із численних. Йдеться про цілість потенціалу Німеччини, як терену передусім політичної боротьби першої ваги як на базі економіки, так людського матеріалу, геополітичного поларження, зудару ідей і т. п.

В Японії вирішаний голос мають американці, які поволі починають розуміти, що Японія може бути одною із найважливіших сил Азії в протиросійському фронті, якщо їй дана буде змога стати на ноги і в мілітарному відношенні. Але сплет імперіалістичних інтересів побоювання, що Японія зможе знов стати морською потугою і загрожувати експансії США і інших в Азії, здержує сміливі і конечні рішення на Далекому Сході. Перенесена Японія задихується в той час, коли пушта Океанія, Австралія, Нова Зеландія — не маским оборобленим багатомір'ям. Проблема японського імперіалізму тут ні при чому. Це є питання голодової смерті працюючих, скромних, японських робітників і селян. Йо-

II. Шолтава

Концепція Самостійної України і основна тенденція політичного розвитку сучасного світу

Концепція Самостійної України — це, передусім, концепція самостійної української держави, побудованої українським народом на його етнографічних землях.

Як показує вся історія людства, прагнення народу до самостійного державного життя є його органічним природним прагненням. Кожен народ завжди старався забезпечити своє існування і створити найкращі умовини для свого розвитку через власну державну організацію. У власній державній організації і через неї кожний народ найкраще, найповніше проявляв завжди своє національне „Я“.

Глибоко-органічним, природним прагненням є і прагнення українського народу до самостійного життя. Це прагнення завжди було властиве українському народові. Керуючись цим прагненням, український народ побудував у 10-11 ст. першу в своїй історії державну організацію — Київську Русь. Керуючись цим прагненням, український народ побудував у 1648 р. свою власну державну організацію — Козацьку Республіку. Керуючись цим прагненням, український народ утворив у 1918 р. на своїх землях Українську Народну Республіку. Керуючись цим прагненням, укра-

їнський народ ніколи не перестав, як і не перестав тепер, боритися за своє національно-політичне визволення в період бездержавного існування. Концепція Самостійної України, що за її здійснення бореться сьогодні український народ, є, отже, насамперед, виявленням природного прагнення українського народу до самостійного державного існування, притаманного йому від самого початку його історичного існування.

Концепція Самостійної України зродилася також як результат вірного історичного досвіду українського народу.

У боротьбі проти степових орд, у боротьбі проти імперіалізму російських царів і польської шляхти, українському народові не вдалося зримати безперервно на протязі своєї історії свою національну державну організацію. Київська Русь впала під ударами татар. Козацька Республіка не встояла в боротьбі на два фронти: проти царської Росії і шляхетської Польщі. Після упадку Польщі українськими землями поділилися Росія і Австро-Угорщина. Українська Народна Республіка впала в боротьбі проти більшовицької Москви, та імперіалістичної Варшави. В межах чужонаціональних держав український народ через

цілі сторіччя терпів жорстокі гніт, визиск, знущання. В той час, коли інші державні народи робили величезні кроки вперед в усіх галузях свого життя, український народ щораз більше підупав: він попадав у щораз більше безправне становище, в щораз більшу економічну нужду; знущання окупантів із його мови, культури, звичаїв ставали щораз більше пахоблигими. Це безправне становище українського народу в основному не змінилося і тоді, коли заходили денні зміни в режимах імперій, в межах яких він перебував. Всякі „демократичні“ реформи в Відні, „соціалістичні“ реалізації у Москві не впроваджували жодних суттєвих змін у невільне становище українського народу.

У такій ситуації українському народові незважно було зрозуміти, що єдиною причиною усіх його лих є брак національної незалежності, брак власної самостійної держави. Конкретним могутнім виявленням цієї свідомості, є утворення українським народом у 1918 р. на руїнах царської Росії та Австро-Угорщини — Української Народної Республіки, є, потім, та вся героїчна зброяна і політична боротьба, що він її вів в обороні цієї держави впродовж 1918-20 рр. Конкретним могутнім виявленням цієї свідомості є та революційна підймана боротьба, що її вів український народ за свою самостійну державу в період між двома світовими війнами, є та революційна повстанська боротьба, що її розгорнув український народ проти гітлерівських та московсько-більшовицьких окупантів у період другої світової війни і що її проти московсько-більшовицьких окупантів він продовжує вести сьогодні, після закінчення другої світової війни.

І саме та обставина, що концепція Самостійної України зродилася з природного прагнення українського народу до самостійного державного життя і що вона зродилася як результат його власного болючого історичного досвіду — саме ця обставина вирішує про те, що концепція є для українського народу тією найважливішою істинною, проти якої не може жодного аргументу здібного її зруйнувати. Саме та обставина, що концепція Самостійної України відповідає найглибшим, віковим прагненням українського народу і що вона зродилася як висновок з тих кіль-

дарської конкуренції — мусить не лише бити російську карту, але не допустити до завеликого зміцнення Німеччини. Франція грає поменшу роль зараз і — ще більше як Британія, загрихожена зростом Німеччини, і буде найважче перемогти в неї комплекс сдиноділства, тому, що вона постійно думає категорією тиску на Німеччину зі Сходу.

Німеччина в основі рівнож радше схильна до збереження ослабленої російської імперії, бо в тому випадку — вона вважає — для рівноваги потрібний не надто ослаблений райх.

Деякі її політичні кола не визволилися ще з старої проросійської концепції Вісмарка і зривають про ту поміж західом і Росією, з тим, що, мовляв, навіть сформульована Німеччина, але об'єднана, є крапа, бо тоді сила німецького духа зробить центром Берлін, а не Москву.

Неутралізація Німеччини і ставка на проросійський курс — зараз ще є сильна. Страшна ставка, яка

демобілізує об'єднаний фронт проти Москви — німецького народу.

Перецінювання ролі Німеччини західним світом для нас небезпечно. Зокрема ті сили на заході, які не вірять в потенційну спроможність і актуальну діючу силу України і інших поневолених народів і ставлять на послаблення, а не знищення російської імперії — в сенсі старої рівноваги сил в Європі — підтримують Німеччину, як головну силу в фронті проти Росії. Закорінення такого погляду небезпечно, бо воно знову спихає фронт поневолених націй в Україною на підрадянє, а не співвирішувальне місце. Тому концепція є — безкомпромісно ставити як першорядної і вирішної ваги справи — фронт поневолених націй, не зважаючи на те, що є ще й інші фактори, які формують сьогоднішню світову дієвість. Якщо б ми включили їх інтереси в наш образ майбутнього світу, тоді б не було жодної вирішності і чіткості наших вимог і позицій.

(Закінчення буде)

вими тенденціями її розвитку є найкращим доказом проти такої ідеології" („Раднська Україна" від 30. 3. 45).

Позитивна відповідь на поставлені нами питання буде доказом того, до якої міри брехливі такі, як от, ми зачитували, і їм потрібні погляди московсько-більшовицьких імперіялістів та їх агентів, що їх вони поширюють серед українського народу. А за „перекоханими позитивними аргументами" всіма Новиченками і їм подібним, радимо пошукати в підпільній літературі українського революційно-визвольного руху, в його програмі, в самому житті. Там вони її знайдуть у такій кількості, яка напевно задовольнить кожну неупереджену, здібну самостійно думати людину.

Концепція Самостійної України, національно-визвольна революційна боротьба українського народу, є складовою частиною тієї загальної світової проблеми, що її звичайно окреслюють як „національне питання". Національне питання виникло в результаті народження ідеї нації. В наційній статті ми в основному займаємося розглядом того, як виникла і розвивається ідея нації, як один з тих основних сил, які впливають на формування сьогодишнього історичного процесу, яка вага і ставовище цієї ідеї серед усіх інших факторів, що формують історичний процес, як практично розв'язується національне питання впродовж останнього сторіччя, наскільки воно актуальне і сьогодні, як воно може розвиватися в майбутньому.

Ідея нації, в сучасному значенні цього поняття, виникла в період Великої Французької Революції. Французька революція 1789 р. також зафіксувала ту велику смугу переходу в історії Європи і, можна сказати, в історії цілого світу, яка тягнеться аж до сьогодні. Тому від цієї революції ми і почнемо розглядати розгляд намічених нами питань.

У великій французькій революції борючись т. зв. „третій стан" (молода, головна торговельна, буржуазія, молодий пролетаріат, селянство) проти існуючого до того часу у Франції феодал-абсолютистичного ладу. Третій стан піднявся на боротьбу під гаслом „воля, рівність, братерство", за побудову конституційно-парламентарної держави, за т. зв. суверенність нації. Ідею суверенності нації вперше висунув і клясично сформулював предтеча французької революції — Руссо. Він твердив, іменню, що найвища тверда воля в державі повинна репрезентувати свою загальну волю нації. Під нацією Руссо розумів загал усіх громадян тодішньої держави, тобто головню третій стан, який становив у той час 98% населення

Франції. Так, отже, в час великої французької революції, в боротьбі за суверенність народу зродилася ідея нації, тобто дійшло до визнання нації окремим суцільним і політичним предметом.

В період французької революції, (до того часу слово „нація" мало ще інше значення), під нацією розумілося загал усіх громадян однієї держави без огляду на їх національну приналежність. Та дуже скоро, вже в перших десятиріччях 19 ст. нацією почали називати окремі національності, тобто такі людські спільноти, які відповідають сьогодишній наційній дефініції слова „нації". На ці спільноти перенесено таке поняття суверенності. Цей процес у значній мірі прискіпили війни Наполеона. Вони причинилися дуже сильно до поширення серед різних народів, крім ідеї демократизму також національної свідомості, — того невід'ємного елемента ідеї нації, який, з одного боку, спричинив її виникнення і з другого боку, є її кінцевим наслідком.

Де в кого з читачів цієї статті може постати питання: як це можливе, щоб ідея нації зродилася щойно в першій половині 19 ст., коли загально відомо, що нації об'єктивно існували далеко раніше?

Народи (поняття народи сьогодні не цілком покривається з поняттям нації), як окремі людські спільноти, що утворилися насамперед на основі спільного походження, спільної мови, спільно замешкуваної території, подібного характеру і, потім, на основі спільної боротьби з чужинцями, спільного життя у спільній державній організації, спільної культури — існують від найдавніших часів людської історії. Вже і єгиптяни і перси і греки і римляни були в свій час окремими зформованими народами. Від найдавніших часів народи, керуючись своїми природними прагненнями утворювали свої держави, в обороні своєї самостійного життя провадили дуже завзяту війну, провадили визвольну боротьбу. Все це діялося, одначе, при повній майже відсутності тієї свідомості, що народ, як окрема людська спільнота має право на самостійне життя. Усвідомлення людьми того, що таким людським спільнотам, як народи, належать окремі політичні права, що воля такої спільноти „суверенна", що право жити вільним життям дане нації самою „природою", що це право „законне" — така свідомість зродилася щойно з кінцем 18 і початком 19 ст. А тому, що усвідомлення саме цих справ стосується суті ідеї нації, ми і говоримо, що ідея нації зродилася з кінцем 18 і початком 19 ст.

В залежності від різного політичного становища різних народів і різно політично конкретизувалася ідея нації.

У випадку Франції, ідея нації, як ми вже про це згадували, політично сконкретизувалася як воля суверенності народу з тим, що під народом розуміється загал усіх громадян держави. Тому, що Франція була національно-однорідною державою, ідея нації у цьому випадку не протиставилася державі, а покривалася з нею. Під нацією розумівся народ, який має свою державу.

Дещо пізніше, у випадку німецького та італійського народів, ідея нації сконкретизувалася як прагнення цих народів до національного об'єднання в одній національній незалежній державі. Саме таке сконкретизування ідеї у цьому випадку було зумовлене політичною роздрібленістю, у якій перебували німецький та італійський народи. Т. зв. „Священна римська імперія німецької нації" політичний твір середньовіччя, до початку 19 ст. розпалася на 296 маленьких держав. На території сьогодишньої Італії існувало також кільканадцять держав. Такий стан політичної роздрібленості надзвичайно гальмував політичний та економічний розвиток цих народів. В той час інші народи, які були об'єднані в одних національних державах, надзвичайно прогресували і забезпечували за собою цілковиту перевагу в світі. Піднятися із стану політичного занепаду, догнати інші народи німці і італійці могли лише шляхом об'єднання німецького та італійського народів в одних національних державах.

В Італії змагання до об'єднання було також тісно пов'язане з питанням визволення частини Італії з-під панування чужоземної країни — Австрії, національна боротьба за об'єднання прибрала тут форми підпільної революційної боротьби (Мацціні, Гарібальді). Вона переходила часто в боротьбу окремих італійських держав проти Австрії.)

Ще інакше сконкретизувалася політично ідея нації всюди там, де народи живучи на суцільній національній території не творили жодних національних держав, і були цілковито під пануванням держави, в якій панівним народом був чужий народ. Всюди там народи були віддані національному (політичному і культурному) гнобленню і економічній експлуатації. Тут ідея нації сконкретизувалася політично, як прагнення окремих недержавних народів до побудови власних національних держав. Тим самим ідея нації виступала там як сила, скерована проти існуючої держави, як сила, що змагала до повалення існуючої держави і побудови на її руїнах національної державної організації.

Так сконкретизувалася і конкретизується ідея нації у всіх; південно-східній і східній Європі, в Азії і всюди там у світі, де з од-

Звітовий матеріал з краю

Вісті з терену
за третій квартал 1949 р.

БІБРСЬКИЙ РАЙОН

Облави та провірки.

6. VII. на діє б. с. Любешка відбулася провірка.

17. VII. на діє між сс. Лани — Великі Глібовичі відбулась облава. В облаві брало участь около 80' большевиків.

24. VII. в с. Гринів, около 150 большевиків провели основні ревізії у господарствах селян. В цій облаві брали участь гарнізони Бібрського р-ну та частина військ МВД, яка приїхала зі Львова. В облаві брало участь около 10 старшин МГБ.

20-21. VII. на полях б. с. Великі Глібовичі відбулась провірка, яку провело около 30' большевиків, які проходили поле дуже рідко розетріваного.

30. VII. в с. Старе Село 30' большевиків зробили провірку цілого ряду господарств Шукали за раннім підпільником.

14. VIII. в с. Великі Глібовичі

ного боку, є людські спільноти, які освідомили собі те, що вони є нацією, і де, з другого боку, ці спільноти є поневолені, і експлуатовані чужо-національними державами. Цей процес посувався і посувається з незвичайною силою вперед. Щораз нові і нові народи заявляють про своє прагнення визволитися з-під чужоземного панування.

Деякі народи Азії, Європи, Південної Америки, будучи формально самостійними, попали в економічну і в слід за тим політичну залежність від деяких великих сильних економічних держав. Усі ці народи в останній час почали змагатися до повної фактичної самостійності через досягнення максимуму економічної незалежності.

Як бачимо, ідея нації завжди дуже тісно пов'язана з питанням єдиної і цілісної самостійної національної державної організації. Це підтверджується усім минулим і теперішнім історичним досвідом людства у цьому питанні. У формі незалежної національної держави ідея нації здійснилася найскорше і повністю у західній Європі. Натомість у інших частинах Європи і в цілому світі вона ще далеко не здійснена повністю. Ця можливість і та обставина, що саме тут стоїть так гостро т. зв. національне питання. Під ідеєю нації ми в дальнішому в нашій статті будемо розуміти саме ідею національної незалежності народу в його власній самостійній державній організації.

(Далі буде)

на Дірцелівці большевики "рєвірювали господарства.

24. VIII. на с. Коцурів відбулась облава, в якій брало участь около 300' большевиків, які приїхали 5-ма грузовиками. В час розшуку виводили пащу та прошинували дротами обійсти. Село було обставлене заставами. Пополудні провіряли поля доокруги села. Людей розшували чи не бачили якого війська, яке мало б' проходити над ранком через село.

10. VIII. в с. Коцурів 30' большевиків провіряли поле біля села. 20. VIII. в с. Коцурів група большевиків з 12' осіб зробила провірку 30-ти господарств.

Наскоці.

17. VII. в с. Великі Глібовичі наскочили групи большевиків на двох підпільників. В наскоці згинув підпільник Мулик Василь, років 51. При наскоці заведений підпільник вбив сержанта та ранив бійця.

Арешти.

10. VII. в с. Любешка большевики скрито арештували Скалоцького Степана уродженого 1928' р.

10. VII. в с. Великі Глібовичі о-у бібрського МГБ капітан Саванцев заарештував Сахадяку Анну, яка крилася від вивозу.

5. VIII. в с. Миколаїв арештували большевики з львівської МГБ Яцишина Андрій, Ткача Степана Петровича, Дикого Ярослава Семіновича, Сенків Михайла Івановича, Ткача Степана і Дмитерка Гляка. В Яцишина (секретар сільради) і Сенків Михайла большевики зайшли протибольшевицькі листівки. Всі вишезадані крім Яцишина, це студенти Львівських вузів. Правдоподібною причиною арештовання був студент Сікора Володимир зі с. Германів.

Дня 13. VII. в с. Любешка арештовано 15-літнього хлопця Мавровського Петра сина Михайла за те, що знайшли в нього криса. Відтак арештували батька, який заявив большевикам, що нічого не знав про те, що син має криса. Обоє большевики звільняли.

Провокації.

20. VII. над с. Стрільці у Романівському лісі появилася провокативна група, яка кватирувала цілий час у лісі.

20. VIII. в с. Стоки большевики арештували одну родину, яку спровокували.

15. VIII. в лісі між сс. Ходорківці — Великі Глібовичі впродовж 5-ти днів большевики ада-

ючи українських повстанців про-вокували проходячих людей.

22. VIII. в с. Серники большевики перебрані за повстанців спалили колективну стирку збіжжя.

(Вивіз).

25-26. VIII. з бібрської тюрми за-ладували большевики на станції Великі Глібовичі два транспорти в'язнів. В одному було около 113, а в другому 127 осіб. Цих в'язнів привезено до Бібрки 28. VII. 1949 р. з Городецького, Золочівського та Красинського р-нів. Усіх в'язнів привезених до Бібрки було 251 особа. Перед вивозом у Бібрку приїхало кілька вищих старшин МГБ, між ними один генерал та полковник. Теж збільшено охорону тюрми новими 50-ма бійцями, які з Бібрки не виїхали.

29. VIII. до Бібрки прибув свіжий транспорт в'язнів.

30. VIII. до Бібрки привезла автоколону зложена із 47 грузовиків рєдний призначені на вивіз. Ходили чулки, що родини їй шкєдили із Брєховського, Ширецького та Мостиського, або Добромильського р-нів.

10. VII. в с. Любешка о-у лейтенант Остапенко із 2-ма бійцями полови хрєсти на могилках повстанців.

13. VII. МВД — Бібрка запитувало сільраду с. Стоки, чи правда, що коло с. Стоки знаходиться збитий чоловік і де він лежить. Із сільради відповіли, що не один а 4 трупи знаходяться між сс. Стоки а Свержеві Глібовичі (їмають характер помордованих).

Людина зі с. Стрільки, яка оглядала ці трупи розказувала, що трупи ці були це чоловіки віком около 30 років, всі у цивільному одязі, один з них має червоний свєтер. Всі вони були в жєрстокий спєсїб помордовані. Шкіра з лиця поздирана, пальці на руках і ногах пообрїзувані чашки на гєловах порозбивані. Населення оповїдало, що трупи ці походять з бібрської тюрми з в'язнів, яких тут привозять.

Около 20. VII. населення знову загворило що на полі між сс. Стоки — Свержеві Глібовичі біля господарства Яндзєли знаходяться трупи. Мало б бути замордованих 8 осіб. Між ними одна жінка з малою дитиною, дитина була ще жива. Згадану дитину мали б взяти якась переселенка зі с. Свержеві Глібовичі.

28. VIII. в с. Великі Глібовичі о-у МГБ капітан Черепов заарештував дївача Дигаєрис Анну і Підкович Марію, які ходили з хрє-

стом збирати гроші на церкву, під замітом, що вони збирають гроші для повстанців. В час допиту згадані дівчата бив хрестом забраним від них.

НОВОСТРІЛИЩАНСЬКИЙ Р-Н

Облави та провірки.

16. VII. дві боївки о-у МГБ Сухова та Демидова зробили провірки на поля біля сс. Репехів та Кнісело.

8-9. VIII. у сс. Орішківці, Кнісело, Вертепів 15 большевиків зробили провірку господарста. В час провірки сіл обставляли стійками село.

12. VIII. на ліс біля с. Ходорківці відбулась провірка в якій брало участь около 80 большевиків.

4. IX. в с. Дуліби начальник Стрільницького МГБ Почекас з трьома бійцями розкопали 4 могили й оглянули 3 трупи. Причина оглядин невідома.

Арештування

24. V. в с. Бертепів о-у МГБ лейтенант Акачонов арештував під замітом співпраці з підпіллям Федак Осипа уродженого 1931 р. і Саприка Василя ур. 1931 р.

10. VII. в с. Синів о-у МГБ лейтенант Сухов заарештував 6 осіб під замітом, що вони зробили засідку і обстріляли участкового Шапарчука.

12. VII. в с. Цетнарське Городище большевики арештували Пшик Осипа під замітом співпраці з підпіллями, які вбили участкового Ничипоренка.

17. VII. в с. Калишівка участковий Відак зловив Підкову Павлину зі села Синів, яка втекла з Омська й крилася.

27. VII. в с. Бертепів о-у лейтенант Акачонов заарештував під замітом співпраці з підпіллям Магунь Василя ур. 1931 р.

1. VIII. в с. Калишівка лейтенант Акачонов арештував дві сестри Мацкула Ксеню і Степанію. Вони крились від вивозу й арештування, які грозили їм за бунту приналежність до ОУН.

6. VII. в с. Цетнарське Городище слідчий МГБ Жанковський із 2-ма участковими зловив Герич Катерину зі с. Грусятичі, яка являється матірню підпілляка сл. п. Соловія і крилася.

16. VIII. в с. Ходорківці спровокували большевики Гувьку Петра, вдаючи повстанців забрали його до ліса, а відтак пустили. За кілька день лейт. Сухов його заарештував.

29. VIII. в Нових Стрільцях большевики арештували на пошті трьох урядовців — листношів Крупку Семена, Гельнара Володимира, Шпилька Степанію, яка працювала в експедиції. Крупку звільнили, а двоє інших відставили до Стрия. Їх арештували у зв'язку з одержанням мешканцями райцентру протибольшевицьких листівок через пошту.

1. IX. в с. Отеневичі о-у ходорківського МГБ Вондаренко заарештував Завадовську і Коптик Анну, яка скривалася від Сибіру.

Наскоки.

15. VII. біля с. Бертепів повстанці стрінулися на полі у двох різних місцях з большевиками. В обох випадках повстанці відступили без ушкодження, большевики мали ранених.

11. IX. в с. Церквоні Бринці 2 підпілляки в сутичці з боївкою МВД вбили лейт. — командира боївки і ранили одного бійця. Самі відступили без ушкодження.

Різне.

8. VII. біля с. Репехів задержалося 12 автомашин. З того на 10 грузовиках були старшини а на двох машинах бійці. Згадані старшини на полі біля села щось міряли, а відтак бійці викопали два рови навхрест кожний на 10 м. довгий, 2 м. глибокий і метер широкій. На кінці ровів викопали ями глибокі, широкі і довгі на 2 м. До ям вели східці. Згадані рови мали викладати дошками, але слідуючого дня прибула ще одна автомашинна зі старшинами, які не казали ровів викладати, а дошки доручили колгоспові у с. Репехів під опіку.

18. VII. біля с. Трибоківці у ліску Підкравець задержалися 3 автомашини червоноармійців і копали такі самі рови як коло с. Репехів.

8. IX. Рогатинський гарнізон зловив банду зложеною з 5 осіб, які вдавали повстанців і тероризували населення довколишніх сіл. Правдоподібно ця банда мала зв'язок із новоострілицьким МГБ, бо згадане МГБ не робило жодних заходів проти цієї провокативної банди, яка навіть продавала свої бейфони і твердила перед населенням, що місцеві підпілляки — члени ОУН є на услугах большевиків, а вони є правдиві повстанці — провідники підпілля. До банд належали 2-ох хлопців із с. Дуліби, 2-ох із с. Грусятичі і один зі с. Долиняни Рогатинського р-ну. Провідник цієї банди називав себе Морський.

23. IX. біля с. Старі Стрільська група большевиків побила до крові робітника Павлова, який вертав із спиртзаводу від праці. В час бійки большевики закидали йому, що він носив підпіллякам їсти у ліс.

В місяці вересні у с. Трибоківці жінка зі східних областей уночі замордувала ножом місцеву жінку Пашкар Настю. Люди зловили її та віддали в руки большевиків. Вона заявила на МГБ що морду доконали бандерівці, які вночі прийшли до хати. За тим що вона доконала цього морду свідчили ще свіжі плями крові на її убранні. Органи поліції її не звільнили.

Вивози.

17. VIII. з с. Старі Стрільки вивезли большевики на Сибір цілу родину Базарника Осипа.

18. VIII. в с. Бертепів вивезли большевики родину Лаби Михайла, забираючи жінку та 2-ві доньки. Господаря на той час не було вдома.

РАЙОН ХОДОРІВ

Облави та провірки

8. VII. в с. Загірочко о-у МГБ Громовий зробив зі своєю боївкою в складі 7 бійців провірку у Карпинського Дмитра. В час провірки натрапили большевики на підпілляка, який крився на власну руку Карпинського Мирона, якого легко ранили. Підпілляк продер стріху і втік. При тому загубив пістолю з якої стріляв до большевиків але набій не випалив.

Дня 1. VIII. в с. Підгірці о-у МГБ капітан Сапон та о-у ст. лейт. Грішен зі своїми боївками в числі 30 осіб разом зробили провірку цілого села. Довкруги села були застави. Того ж дня провірили згадані боївки поле довкруги села та в Корці над Дністром. На деяких нивах копали ями та шпигали дротами. При собі мали піби якісь пляни. На полі знайшли стару кришку.

Того ж дня рівночасно 25 большевиків Жидачівського р-ну зробили провірку на ліс Грабів, що належить до с. Підгірці. Провірка тривала до 6-тої години пополудні.

21. VIII. біля с. Молодиче на ліс Рудки відбулась облава яку робили большевики з р-нів Ходорівського, Букачівського, і Жидачівського в числі около 200 бійців. Ліс був обставлений кулеметними заставами.

15. VII. в с. Жирана участковий РКМ Снцов (руський) і голова сільради Дерейфов (теж руский) зробив провірку у Давид Михайла, в якого знайшли криса. Господаря і криса забрали до райцентру.

3. VII. в с. Молодиче участковий РКМ Малота арештував Ляльку Дмитра, Микушевську Данку, Ворона Андрія та Ворона Пилипа. Всім їм закидувано саботаж, бо вони відмовились зобов'язань на індивідуальний контингент збіжжя для селян.

4. VII. в с. Добрівляни мав мітинг перший секретар партії Дмитресв, на якому була присутна теж боївка МГБ. Селяни остро виступали проти тверджень Дмитресва. Найбільше опонувала жінка Базарко Анна, яку большевики хотіли заарештувати але селяни наробивши крику арештувати її не дали, обкидаючи большевиків камінням. Дмитресв поденервований відіхав з нічим до райцентру.

16. VII. у с. Жирана участковий Снцов арештував Вербовського Степана і Сохан Михайла під за-

Більше уваги Туреччині і дежавам Близького Сходу

Іран (Персія) займає простір 630 000 кв. миль. Число населення докладно невідоме. Одні оцінюють його на 9 до 10 міль, другі на 15 до 18 міль.

Велика частина країни це незамешкана пустиня. Около 3 міль населення провадять кочівничий спосіб життя. (Кудри, Туркомани, Південні Іранці.) Володаря Ірану називають „королем королів“, або королем шахом. Теперішній шах, Магомед Ріца Паглярі, уроджений 1919 року, вступив на трон 1941 р.

Конституція Ірану зложена і прийнята в 1906 році. Вона передбачує що державою має провадити парламент, або по іранськи „меліс“, зложена зі 140 послів. Вибори повинні відбуватися щодва роки. При виборах звичайно більшість дістає ця партія, яка при владі.

Населення стоїть на примітивному поземі культурі і ще по сьогодні має до 85 відсотків неписьменних.

Ця, колись могутня країна, стала в 19 столітті тереном впливів волюкодержан; зокрема Англії і Росії. Тоді володіла країною династія Туркоман, Каяр. Револю-

ція 1906 року змусила шаха прийняти конституцію, але вона ще довгий час залишалася недійсною.

Англо-російський договір 1907 року поділив Іран на дві сфери впливу: північна частина країни була під впливом Росії, а південна під впливом Англії.

В часі першої світової війни, як Персія проголосила нейтральність, вона була зайнята окупаційними військами Росії, Англії, Німеччини і Туреччини. По закінченні війни всі ці держави вивели свої війська з Персії. В той час на чолі перського національного руху став старшина т. зв. Перської Козацької Бригади, Ріца Паглярі, що походив зі селянської родини у північній Персії. В скорому часі став міністром війни, а 1922 року шефом уряду. Він приневолив шаха покинути край і сам став володарем Персії. Він скорим темпом організував армію і почав переводити в цілому краю нові реформи, як колись його сусід паша в Туреччині. 1925 року була формально проголошена абдикація династії Каяр, а шахом став Ріца Паглярі. Тепер він почав переводити свої реформи з

ще більшим посиленням. Йому вдалося переламати впливи магомеданського кліру, почав розвивати індустрію і відповив на деякий час повну незалежність Персії. За його спонукою переведено реформи виховання, а число дітей в школі, за його панування, дійшло з 50 000 до 300 000.

Але все те, що Ріца зробив, було тільки незначною полегшею і поправою того катастрофального стану, в якому жив цілий народ. Неписьменність, вбогість і nadalше характеризують країну. Великі поміщики nadalше задержали свої впливи, а селяни були тільки пінасемцями землі в них, за що платили своїм панам дві треті зібрання. Багаті купці і поміщики разом з нечисленною інтелігенцією творили провідну верству народу.

В другій світової війни Персія знову проголосила нейтральність, та мимо того, вже незабаром після вибуху німецько-російської війни, до Персії вмашеровували російські і англійські війська. Пізніше долучилися до них ще американці. Тому, що Ріца сприяв німцям і уможливував працю їх висланникам, аліянти змусили його абдикувати на користь свого сина Магомеда Ріца, що був жонатий з єгипетською княжною. Ріца, батько, виїхав до Йоганісбургу в Півд. Африці і там помер 1944 року.

Персію поділено ще раз на британську і російську сфери окупації. Англія винесла постанову вивести війська з Персії шість місяців по закінченню війни. Бритійці і американці опустили країну 1945 р., а росіяни 1946 р.

Росіяни вивели свої війська аж 1946 р. тому, що в міжчасі вони підготували революцію в Азербайджані, провінції Персії, що положена в її північно-західній частині. Азербайджанські автономісти, підпомагані радянським урядом, проголосили автономію провінції з тою думкою, що пізніше прилучать її до радянської азербайджанської республіки. Рівночасно з тим, уряд у Москві підписав договір з прем'єром Персії про концесії СССР на копальни нафти в північній Персії. На підставі цього договору, мала бути створена радянсько-російсько-перська нафтова компанія, в якій забезпечено для СССР п'ядесятюдин відсотків уділів. Ця компанія мала дістати право експлуатації нафти у північній Персії на 25 літ.

Квавам-сс-Султаніч поробив ще дальші концесії для СССР, зреформував свій уряд і відступив в ньо-

мітму що вони ззивають селян не йти в поле жати.

18. VII. в с. Букавина прокурор Мішуровський, начальник міліції Логінов і участковий міліції Оконченко арештували Кіт Костя за те, що не хотів бути рахівником в колгоспі, Шумського Якова і Марків Настю за те, що не хотіли йти в поле жати. У с-р найсильніше побили з них Марків Настю, а відтак забрали всіх до райцентру.

24. VII. в с. Підліски о-у МГБ лейт. Громовий арештував Давид Степанію втікачку зі Сибіру.

26. VII. у с. Дубрівляни большевики арештували 10 жінок, закидуючи їм саботаж жнив. Цих арештованих 6. VIII. пінали жати в с. Черемхів.

28. VII. в с. Бородичці арештовано Кобок Осипа за те, що говорив: „Я на своєму полі сам засіяв і сам буду збирати“. Арештованого відставлено до Стрия.

9. VIII. в с. Чорторія о-у Грішен у час провірки Лашка Івана Івановича знайшов 2 криївки (старих), в яких були „Історія України“, багнет, шабля та збіжжя. Збіжжя большевики не рушили, а „Історію“ забрали і арештували господаря, якого засудили на 8 років тюрми.

23. VIII. в с. Букавина прикріплений до села з ходорівського депта Скоморовський та участковий

міліції Горик стрівув на одній хаті підпільників, які по перестрілці відступили. В наслідок того большевики заарештували Степанію Павлишину.

25. VIII. в Ходорові арештовано Бондар Катерину, яка втекла зі Сибіру. Її за те засуджено на 5 років тюрми.

27. VIII. у с. Ляшки о-у МГБ лейт. Мазур ночью в час засідки зловив хлопця Лопушинського зі с. Бориничі під замітом розповсюдження листівок, які дійсно були розповсюджені у селі.

Наскоки.

9. VIII. в с. Лукавець большевики з Букавінського р-ну наскочили на хату в якій вечеряло 3 підпільників. В час наскоку загинули Давид Володимир ур. 1921 р. і Сохан Ярослав ур. 1930 р., оба зі с. Підліски Ходорівського р-ну. Третій підпільник утік вбиваючи одного большевика.

Вивози.

12. VII. большевики вивезли зі с. Бортиничі 2 родини: Пастух Григорій і Рудий Микола — разом 10 осіб. Зі с. Руда 4 родини: Крупак Іван, Сомих Анна, Пашко Осип і Пашко Яків — разом 12 осіб. Зі с. Чорний Острів одну родину: Льонтер Антін — 3 особи. **Постій, листопад 1949 р.**

му з міністерства для представників комуністичної партії Персії — „Тудеч“, яка була колишньою партією пеських лібералів, але потім її цілком опанували комуністи. Квавам наказав заарештувати усіх провідників правих партій.

Захід не міг приглядатися безчужно просиланню російських впливів в Персії і тому розпочав дипломатичний і мілітарний наступ. Уже в жовтні 1946 року впливи США на тій території зросли, що Квавам погодився усунути представників „Тудач“ з уряду.

В грудні 1946 року Квавам вислав вістку до Азербайджану, щоб знову підпорядкували цілу провінцію Тегеранові.

Всі ці заходи викликали велике незадоволення в Москві. Росії не вдалося оволодіти Персією. У вересні 1947 року СРСР знову поновив свої претензії на нафтові концесії в Персії.

Та однак уряд у Москві не міг вимагати переведення в життя договору з Квавам, підписаного 1946 року, бо його складено проти постанов перської конституції і закону схваленого парламентом ще в 1944 році, який забороняв міністрам вести якінебудь переговори з чужими урядами в справі нафти. Договір з СРСР з прем'єром Персії був отже нелегальний і був підписаний під тиском Москви. США і В. Британія підтримали Персію в її намаганнях уневажнити договір з 1946 року.

В жовтні 1947 року парламент ухвалив 102 голосами проти двох, визнати згаданий договір за недійсний. Крім того ще раз винесено постанову, що всякі нафтові концесії для чужих урядів забороняється і в зв'язку з тим рішенням вести переговори в справі ревізії договору з В. Британією, що вже від десяти літ експлуатувала нафтові копальні на півдні Персії.

Прем'єр Квавам потрапив в конфлікт з Шахом і внаслідок злочинів свій уряд в 1947 р., він виїхав закордон, але вже по короткому часі знову вернувся до краю. Його наступником був короткий час І. Гакімї, великий ворог Росії, але уступив своє місце прихильникові Квавам, А. Гайрові вже в червні 1948 року.

В листопаді 1948 р. знову прийшло до зміни голови уряду, яким став прихильник західної орієнтації — Магомед Сейд. В тому самому часі Шах розвівся з своєю жінкою, княжною Єгипту і вдруге оженився щойно 1951 р. з дочкою перського вельможі, якого жінка є німка.

Перські політичні партії не мають масового характеру, а є радше згуртованим класом, і котері, які змагаються за владу.

Між цими партіями видатнішу роллю відіграють: демократична партія (заснована в 1946 р.) під проводом Квавама, Консервативна партія „Іраде"-і-Міллі і лібе-

рально партія „Гізб-і-Іран". Комуністична партія „Тудеч" перейшла в підпілля.

Правдивою політичною і економічною потугою Персії є „Англо-Іранська Нафтова Компанія". Річна продукція цієї спільки вносить понад 10 міль. тонн. Її власністю є 100 000 кв. миль території, отже одна п'ята частина території цілої держави. Більшість акцій цієї спільки мають у своїх руках британці. В останніх роках все більше і більше цікавляться Персією США, частинно з економічних а ще більше зі стратегічних міркувань. Це довело до досить гострого конфлікту між США і В. Британією, який полагожено 1947 року англо-американським договором, що забезпечує для США участь у видобутку нафти Англо-Іранською Компанією, і дозволяє провести нафтопроводи до Середземного моря через Арабію, яким США забирають свою нафту.

Так, як Вилкобританія в Персії, так США в Сауді-Арабії є неподільним паном нафтових джерел. Через це обі держави тісно зацікавлені в країнах Середнього Сходу і за всяку ціну будуть старатися перехрестити давні російські плани проти доступу до Індійського Океану.

Прегрійне вмішування сторонніх держав у внутрішні справи Персії викликало гостру реакцію патріотичних елементів цієї країни. Є настирливе домагання політичних чинників цієї країни, щоб удержувати копальні нафти, і в той спосіб поставити край чужостороннім втручанням.

Цим домаганням противиться передостанній голова перського уряду, і за те заплатив головою. Він згинув з руки націоналіста, на початку березня 1951 року.

Кілька днів по його смерті парламент Персії прийняв закон про удержання. Лондон прийняв цю вістку з великим невдоволенням, а США вислали негайно свого відпоручника на переговори до Тегерану. Москва напевно втішилася поразкою Великої Британії в Персії, і трактує її як відплату за свою власну поразку у 1946-47 рр.

Єгипет займає простір 386 000 кв. миль. Населення 19 міль. Більша частина Єгипту це незаселені простори. Половина всього населення Єгипту є скупчена в долині Нілю, в його дельті і на оазах. Заселена і управна частина Єгипту має не більше як 14 000 миль.

Почавши від 16 століття Єгипет належав до Туреччини. На початку 19 століття Магомед Алї, Турецький Паша в Єгипті проголосив себе незалежним володарем, хоч Єгипет і на дальше залишився в певній політичній залежності від Константинополя. Володарем Єгипту називався від тоді Кедів, і цей уряд став під тоді діїчним в роді Магомеда Алї,

який був турецько-альбанського походження.

Побудова Суецького Каналу в 1868 році піднесла міжнародне значення Єгипту. 1882 року британці окупували Єгипет, а по вибуху війни 1914 року проголошено Єгипет англ. протекторатом Британії усунули з посту Кедіва а пронімецького і протурецького Аббаса Гільмі II, а на його місце поставили прихильного собі Гуссейн Камілі з титулом султана, що походив з того самого роду, що його попередник.

1922 року повалено британський протекторат, Єгипет визнано за незалежну державу. Новий султан Фуад прийняв титул короля. Але навіть по проголошенні незалежності в Єгипті все ще стаціонували британські війська. Британські інтереси в Єгипті є головною сполученні з Суецьким Каналом.

В наступних роках в Єгипті розвивується сильний націоналістичний рух, який вимагав дійсної суверенності для Єгипту і виведення з нього британських військ. Приходило до щораз нових ударів між націоналістами і британцями. Король Фуад I помер 1936 року, а на трон вступив його син Фарук I (ур. 1920 р.) В серпні 1936 року підписано новий англо-єгипетський договір на 20 літ. Договір передбачає: 1) повну суверенність Єгипту, 2) виведення британських військ з Єгипту, за винятком зони Суецького Каналу, в якій можуть залишитися 10 тисяч британських воєнків і 900 летунів, 3) Британії мають право користування портом Александрією і порт Сейдом, як своїми морськими базами, 4) На випадок війни, або вразі загрози війни британські війська дістають право вільного руху по території цілого Єгипту, а уряд країни має їм у всьому помагати 5) Велика Британія є зобов'язана постіпати з допомогою Єгиптові коли б він був загрожений сторонніми силами, 6) Британські війська мають залишитися в зоні Суецького каналу до часу, поки Єгипет не розбудує власних сил на його оборону.

В другій світовій війні Єгипет був нейтральним. Хоч і серед населення і серед урядових кругів були деякі симпатії до держав осі, то все ж таки Єгипет виконав свої зобов'язання з 1938 року супроти В. Британії. Єгипет вповів війну державам осі аж в лютому 1945 р.

По закінченні війни уряд в Каїро вимагав виведення британських військ з Єгипту і ревізії англо-єгипетського договору з 1936 року. 1946 і 47 рр. британці ввели більшість своїх військ з Дельти Нілю і Каїро та залишили Александрією, як морську базу. Уряд в Каїро цим не задовольнявся і вимагав настирливо передачі в його руки Суецького каналу, або щонайменше створити з нього англо-єгипетську домінію. Коли Ан-

З архівів СБ

Провокатор Петро Яблонь-Яровий і його приятелі!

(Закінчення з 29-го числа)

Ви може мені не повірите і подумаете, що то неправда, але то Ваша річ. Раджу Вам уважати на себе, бо від тих горлорізів, від бандитів можна цього сподіватися. Цеж вони вислали були до Вас і до інших повідомлення, щоб зголошувались на німецьку поліцію. Вони тепер задумали нове братовбивство. Тому прошу повірте і не дивуйтеся, що не підписуюсь, Ваш знайомий".

Хто цей знайомий — легко додуматися, хоч цього листа зумисне написано „східняцькою рукою"! Але не сумніваємося, що Яблонь напевно знає.

Деякі противники ОУН намагаються все одію аферу Яблоня використати для компромітування ОУН, а згладно СБ, коли пишуть, мовляв, СБ ніби знала, що Яровий агент МГБ, чому ж тоді допустила, щоб він діяв в рядах ЗЧ ОУН і самої СБ, займаючи високі пости?!

Не в відповідь їм, але, щоб виявити чергову провокацію, повторяємо, що Яблонь жадного високого становища в ЗЧ ОУН, а тим-

більше в СБ не займав! Яблонь намагався пролізти за всяку ціну в СБ, щоб завдати їй удару, але це йому ніколи не довелося. Вже почавши з першої зустрічі з чинниками СБ, Яблонь був об'єктом розрібки СБ. (На жаль, методів розрібки, із зрозумілих причин, не можемо подати до публічного відома). СБ не виявила публічно провокативної роботи Яблоня скоріше, бо 1) багато провокаторів із samozрозумілих причин не виявляється публічно. (Чому ж те політичне середовище, з якого вийшов жадливий агент НКВД, до речі розкритий німцями — Севрюк, за тридцять років свого існування не то не виявило публічно, а навіть не розкрило в себе жадного провокатора?) 2) Виявляючи передчасно провокатора, СБ не могла б була розшифрувати найважливіше, застосованої методи МГБ, тих хто ним диригував і його співпрацівників, (а їх поза згаданим Юстом є чимало і то з різних політичних середовищ!) На тому місці можемо вже повідомити, що завдяки довгій Obser-

ції Яблоня і його співників, СБ зуміла потрапити на слід і майже вповні розшифрує широку мережу агентів МГБ, що діяла і діє в усіх українських політичних середовищах на еміграції. Виявленням їх майжемося в належному часі.

Нижче наведемо кілька уривків з записок Яблоня в яких провокатор найкраще сам потвердить, яке то високе становище в СБ він займав. (Тоді покажетесь, чи взагалі щонебудь з тайни СБ могло бути йому відомим!)

В замітці до „звідомлення" з дня 22. 5. 47 Яблонь пише:

„Замічаю, що не маю конкретних доручень, а тому вся моя робота зводиться до випадковости. Тому бажаю, щоб мені ясно й чітко було врешті з'ясовано, що маю робити, а не так, щоб я перебував на якомусь екстравагантному становищі людини, яка робить все і нічого. Отже чекаю конкретних доручень. Всі справи бажаю ще обговорити усно".

А в записці з дня 18. 9. 47 подає: „Зогляду на те, що по ниніш-

глія відкинула ці домагання, Єгипет віднісся з тим до ОН.

Єгипетська конституція з 1925 року забезпечує конституційну монархію з парламентарним урядом. Парламент складається з вищої палати, або Палати Шейків, (має 150 членів, з яких 60 номінованих королем). Всі вони входять до палати на 10 літ. Нижча Палата складається з 250 послів, вибраних на 5 років. Прерогативи короля є дуже великі. На життя країни має великий вплив клер, поміщики, купці і інтелігенція, яка стоїть на високому поземі. Все ж таки країна має 90 відсотків неписьмених.

Національний рух в Єгипті скорим темпом перемінюється з чисто єгипетського на панарабський. Уряд ставиться з резервою до панарабського руху, але мусить рахуватися з настроями населення, яке вимагає щоб Єгипет перебрав керівництво панарабським рухом, як найбільша і найзавзятіша арабська держава. 1945 року Єгипет приступив до Арабської Ліги. Поза 1 міль, християн населення Єгипту визнає могомеданізм, а Ель Ацгар, університет в Каїро, вважається за духовний центр могомеданізму в цілому світі.

Король старається перевести реформи в Єгипті, але так, щоб не зразити собі теперішніх впливових верств в країні. Маса Єгипту є фанатичними визнавцями могомеданізму і не люблять чужинців, (головно білих). Як у всіх арабських країнах, так і в Єгипті існують великі соціальні нерівності. Різниця між багатіями і бідними велика, а середніх верств немає. Націоналізм єгипетських мас получений зі соціальним антагонізмом спрямований проти правлячої верстви, якій закидається не єгипетське а турецьке і грецьке походження. Також роль тратить серед народу на популярности через те, що він турецького роду, і що члени королівської родини говорять між собою по турецьки. Провідна верства Єгипту боїться виведення британських військ з країни, через можливість більших соціальних заворушень серед народу. Тим мабуть пояснюється довготривалість і безконечність англо-єгипетських переговорів.

Єгипетські партії, що беруть участь в політичному житті: „Вафд", це партія єгипетських націоналістів. Вафд це по арабськи делегація. Назва ця прийнялася від 1918 року, коли єгипетська делегація під проводом

Заїглюль Паші вимагала від британців повної незалежности для Єгипту. 1923 року Заїглюль Паша став головою уряду, а рік пізніше заложив свою партію Вафд. Помер 1927 року. Його наступником на становищі провідника партії став Нагас Паша, який кількакратно повертав на пост голови уряду. Ця, колись найсильніша єгипетська партія багато втратила на значенно через те, що в ній пришло кількакратно до розколів. 1938 року виступили з партії т. зв. садисти під проводом Накраші Паша і вони тепер творять головну політичну силу Єгипту.

1943 року створилася партія Котля під проводом Мокрам Паші, і ця партія називає себе Вафд-їським блоком. Всі відлами вафд-їської партії твердять, що тільки вони проводять дійсну лінію первісної партії.

Вафд-їський рух спирається на націоналізм і поступ в соціальних питаннях. Властива партія Вафд під проводом Нагас твердить, що вона сьогодні є найбільшою політичною силою країни, але вона не може цього виявити числом вибраних послів через неправильності, які мають місце при кожних виборах.

P. I.

ний день маю конкретних доручень й відповідної праці, а вся моя праця зводиться до випадкових інформацій. — Я б просив Вас надати мені конкретної праці й доручень, оскільки вважаєте це за відповідальне, згл., що можу в цій ділянці добре працювати. Ви ж мусите згодитись самі, що в такому становищі як я зараз працюю, моя робота багатих успіхів не принесе, ані я при такій „випадковості“ Америки не відкрию!

Зрештою, я вже працюю так шість (6!) місяців, а з роботи своєї я так і небачу тих вислідів, які я повинен osiąгнути, коли б дійсно я мав якісь конкретні доручення, плани і т. п. а не працював над збиранням ніколи не викінчених випадкових інформацій, чи щось в тому роді. Я маю бажання працювати в цій ділянці й спеціалізуватися. Але я вже прийшов до переконання, що в такій „системі випадковості“ як я працюю, — нічого не osiąгну, а також не набуду досвіду. В кожному разі, я не думаю, щоб по такій „схемі“ була побудована вся наша робота. Якщо б так, то дуже сумно.

Мені не йде про osiąгнення посту і т. п. Йде мені про те, щоб моя робота була корисною і потріб-

ною а не „надпрограмовою“, на окремому учоті“, як „п'яте колесо до воза“.

Ви обіцяли зі мною в цій справі говорити, але по сьогодні це не сталося. Прошу одне, щоб Ви це питання вирішили“.

Але найважчого удару задає собі Яблонь своїм письмом з дня 31. I. 1949 зверненням до одного з членів Організації. Провокатор, зрозумівши, що з СВ йому нічого не вийде, просить його забрати з під ґонки СВ.

„Я не бажаю на далі залишатися в реф. орг. безпеки тому, що а) д. Рись звів мене там до ролі „подай-пшинесь“, б) від кількох місяців фактично не виконую там жодної роботи й втрачав там контакти із д. Рисьом, в) представлення д. Рися до мене було таке, що його можна було вважати не тільки відношенням зверхника до члена організації, але воно (відношення) переходило межі всякої пристойності і т. п. Не бажаючи бути тільки пасивним споглядачем на події ані теж людиною, що по дезертирськи ухиляється від всякої роботи, прошу про приділення мене до пропагандивного відділу, де зможу якнайкраще виявитися в конкретній роботі.“

*Це не бажано на дані замовлення
в реф. орг. безпеки йому, як а) у
факт звів мене там до ролі „подай-пши-
несь“ б) від кількох місяців фактично
не виконую там жодної роботи й
втрачав там контакти із д. Рисьом,
в) представлення д. Рися до мене було
таке, що його можна було вважати
не тільки відношенням зверхника до
члена організації, але воно (відношення)
переходило межі всякої
пристойності і т. п. —*

Власноручний документ Яблоня про його „високе“ становище в ОУН

Коли ж Яровий, не дочекавшись жаданих розмов і не то бажаних номінацій, але й відповіді і вкінці подумуючись, що з ним хіба граються „в дурного Петра“, написав дня 12. 2. 49 р. до тієї самої особи ще одного листа, немеш характеристичного як попередній: „Мені прикро, що по сьогодні я не одержав відповіді на свого листа, якого вислав до Вас вже тому кільканадцять днів. Доводжу до Вашого відома, що д. Рись (Мирон) вправляється у певного рода провокаціях — причому заторкує мою особу. Я б просив, щоб ви вплинули на кого слід, щоб його, д. Рися, зупинити в таких „гастролях“. В противному разі буду змушений ці справи ладнати іншими засобами. Мені

не важно який хто має погляд про мене. Це його справа. Але я не вважаю себе гіршим за першого ліпшого новоспеченого т. зв. провідного члена, „чи навіть самого“ Мирона (Рися). Тому самозрозуміле, що я не дозволю комусь вправлятися на моїй особі. Я дуже з респектом ставлюся до тих людей, які на це заслуговують. Але також не можу в безконечність (підчеркнення Яблоня) толерувати таких „експериментів“ надімною. Очевидно, Прикро ствердити, що це має місце в Організації, де запанував закон „Бог високо, цар далеко, а „святі“ роблять що хочуть...“ Очікуючи від Ває відповіді на свого попереднього листа.

С. У.

З щирою пошаною до Вас — Яровий. (Всі ці оригінальні записки і писма як теж „звіти“ Яблоня зберігаються і будуть доставлені на так давно заповіджений Яблонем процес проти ОУН, де судові експерти зможуть безсумнівно ствердити їх автентичність!)

Хіба ж треба ще кращого доказу, щоб переконалися, що всі ці сензаційні „тайни“ СВ, братовбивства, поривання і ліквідації людей включно з проф. Петровим (який пропав багато пізніше від дати листа, що в ньому Яровий сам стверджує, як його СВ зрело до ролі „подай-пшинесь“) і всі „злочини“ СВ, що про них Яблонь нібито знав як б. високопоставлений працівник СВ, а які виявляє по наказу МГБ і Керенського від ряду місяців на сторінках „рідної“ і ворожої преси, що все це найогидніша брехня, жахлива провокація! (!)

((Провокатор Яблонь, що попри всю свою роботу був збирачем листів, які від кого будь діставав, чи то від делких членів організації і „опозиції“ чи з інших політ. середовищ, навіть дуже невинного змісту, і передавав їх цілий архів новим своїм протекторам, як доказ своїх широких зв'язків, не може похвалитися, ані одною запискою, ані одним дорученням СВ для нього, що так дуже й настерливо домагався в своїх записках. Не беремо до уваги тих, що йому евентуально підфальшовувало, чи підфальшує МГБ.)

Як згадано вище, Яблонь не працював і не працює сам. Він послуговувався інформаторами свідомими і несвідомими, що їх втягав на розмови на різного рода теми. До першої категорії належав згадуваний Юст, або інакше „власний кореспондент“ віршингової Неділі. Він доставляв інформації головню з оточення АБН. Докладно теж зreferував перебіг першої альпейської конференції ЗЧ ОУН, на якій був присутній, як теж був автором званого допису про цю конференцію до „Неділі“. На цій конференції був зачитаний доклад про провокації Печари й Мороза, звідсіля Яблонь мав інформації про ці справи, а що виявлення через СВ згаданих провокаторів нанесло для МГБ жахливого удару, то Яблонь, на доручення МГБ, представив ці справи в своїй брошурі в корисній для МГБ версії. (Як було з аферою Печари вилічено було на сторінках „Сурми“). Якраз тим Яблонь дав ще один доказ своєї провокативної роботи. (Голею пана Юста займаємося при нагоді. Зазначимо покищо, що він не був інформатором тільки Яблоня, але і ще чимсь, і теж пана Генадія, а від кількох років поліційних чинників однієї потуги, доносячи на ЗЧ ОУН, АБН і СВ. Зараз на спілку

П О В І О М Л Е Н Н Я

В другій половині квітня відбулась III Конференція Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів. На Конференції обговорені і вирішені справи, які стосуються становища визвольної боротьби на Українських Землях та завдань ЗЧ ОУН у зв'язку з сучасною ситуацією в світі.

ПРЕСОВЕ БЮРО ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Марко Босслав:

ПРОТЕСТ

(Із збірки поезій)

ТРИВОЖНИЙ КРИК

Вам, праведні борці, я гимни
[відспівав.
Тепер кричу, ударяю громом на
[грівну: слова,
— О Боже, вкинь атом в мої
[гнівні слова,
Хай розшматують чорні душі,
[бо убогий
Мій люд клянуть, на вістрях
[розпинають,
Сибірські тайги тілами ситять,
Скривавлені безлюдні села
[доторяють,
Полями блудить плач сиріт-
[дитят.
Гей, Україна у вогні!
Вставайте!

22. 10. 1949 р.

В ОСІННІ ДНІ

Глибоке море голубе
Пливе тихенько наді мною,
Лиш сонце веслами гребе,
І нестиє довгою косяю
Спокійні хвилі.

Хтось ходить, листям шелес-
[тить...

О, знаю, знаю: туга-осінь
Мене шука. Пробач, прости
Дівоче залатоволоса,
Що я сховав сл.

Бо не від тебе, ні, о ні,
А від людей прийшлося хова-
[тись.

О, будьте прокляті ці дні,
Що породили суцестатів —
Собаг Кремля!

24. 10 1949 р.

У В-ві „СУРМА” можна набути по зниженій ціні книжки, брошури та журнали, з яких велика кількість — це передруки підпільних крайових видань. Приймаємо тільки суртові замовлення, від найменше 5 прим. Кольпортерам дається 30% опусту.

Передруки крайових підпільних видань ОУН:

	дол.	НМ	шил.
1. У боротьбі за волю (фрагменти з боротьби УПА)	1,50	5,—	5
2. Ідея і Чин (журнал ч. 10)	0,50	2,—	2/6
3. Літопис УПА (за жовтень 1947 р.)	0,25	1,—	1/6
4. Вовки — П. Новини (хроніка відділу УПА „Вовки”)	0,25	1,—	1/6
5. Чому повстання 1648 р. було переможене — П. Полтави	0,10	0,40	—/8
6. Перспективи нашої боротьби — Р. Моха	0,10	0,40	—/8
7. Советський патріотизм — Якова Бусела	0,10	0,40	—/8
8. Шевченко проти Москви — О. Орленка	0,10	0,40	—/8
9. Історія революційної боротьби в Наддніпрянській Україні (по змаганнях 1920 р.)	0,10	0,40	—/8
10. Зимом в бункрі (видання в-па „До Зброї”, Німеччина, 20% опусту)	1,50	4,—	8
11. Самостійність (орган УГВР)	1,50	4,—	8
12. Мої повстанчі марші — П. Гетьманця	0,25	0,70	1
13. З поезії повстанської боротьби	0,15	0,50	—/10
14. На чатах (журнал для молоді)	0,25	1,—	1/6
15. На зміні (видання для молоді)	0,15	0,50	—/10

Видання ЗЧ ОУН „Наша Книгозбірня”:

1. Аграрна політика большевиків — Н. Олєжка	1,50	5,—	5
2. Четверта п'ятирічка московського большевизму 1946-1950 рр. — М. Трихреста	0,25	1,—	1/6
3. Соціалістичне господарство СРСР, як інструмент російського імперіалізму — І. Верковинця	0,25	1,—	1/6
4. Наші дні — О. Данського	1,20	4,—	4
5. За кулісами дипломатії — Г. Р. Берндорфа	0,25	1,—	1/6
6. На побічному відтинку (польсько-українська проблема)	0,15	0,50	—/10

Видання Військового Центру ЗП УГВР:

1. Топографія	1,—	4,—	4
2. Проект (організація і праця штабів)	1,—	4,—	4

Видання Літературно-Наукового Вісника:

1. Літературно-Науковий Вісник (книжка 1 і 2)	0,75	3,—	3
2. За який провід? — д-ра Д. Донцова	0,10	0,30	—/6
3. Демаскування шпигель — д-ра Д. Донцова	0,15	0,50	—/8
4. Хрест проти диявола — д-ра Д. Донцова	0,10	0,30	—/6

Інші видання:

1. Комплет журналу „Сурма” за 1949 р.	1,50	5,—	10
2. Визвольна Політика (ч. 20)	0,50	2,—	2/6
3. Чужинці про Україну	0,15	0,50	—/8
4. Власоцизна — А. Ковача	0,15	0,50	—/8

Замовлення проситись спрямовувати на адресу:

„SURMA”, München 26, Schießbach 32, Germany.

зі згаданими на початку „міністрами” втішється ласкою тих панів з золотими гудзиками, що приймають їх в загаданій розкішній віллі. Колись він був себе зарекомендував промаданству „блискучою” статєю в „Укр. Трибуні” проти ОУН, що її написав під диктатом Яблоня.)

*Для нас не має різниці, чи
ключі від російської тюрми
народів будуть у руках
Сталіна чи Керенського!*

УВАГА!

Вже вийшли з друку поезії відомого поета-революціонера члена ОУН і УПА

МАРКА БОЄСЛАВА

П. Н.

НЕПОКІРНІ СЛОВА

(Передрук краєвих матеріалів)

також вийшли з друку

ПОВСТАНСЬКІ НАРИСИ

Є. ДМИТРИКА

оба видання гарно мистецько оформлені.

Можна замовляти в адм. „Сурма“

УВАГА!**ІЗ ЗМІСТУ:**

ДО ПРОГРАМОВИХ ПИТАНЬ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

ЗАВДАННЯ ОУН ПІД СУЧАСНУ ПОРУ

СЬГОДІШНЯ МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

КОНЦЕПЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ САМОСТІЙНОЇ ДЕРЖАВИ

ВІСТІ З ТЕРЕНУ

**БІЛЬШЕ УВАГИ ТУРЕЧЧИНІ І КРАЇНАМ БЛИЗЬКОГО СХОДУ
ПРОВОКАТОР ПЕТРО ЯБЛОНЬ І ЙОГО ПРИЯТЕЛІ**

**Збірка на УПА
в Швазі-ле-Роа —
Франція**

Саковський Павло	550 фр.
Шуманський Микола	500 фр.
Сушко Василь	500 фр.
Когут Микола	500 фр.
Когут Василь	500 фр.
Сеник Михайло	300 фр.
Закамарок Михайло	200 фр.
Вакулін Михайло	200 фр.
Краховець	200 фр.
Салітра	200 фр.
Дечко Степан	200 фр.
Гулак Микола	200 фр.
Саковський Ілько	200 фр.
Семенів Павло	150 фр.
Демків	100 фр.
Роман	100 фр.
Літерел	200 фр.
Чоречко	100 фр.
Попадюк	100 фр.
РАЗОМ:	5000 фр.

Збірку перевели: Шуманський і Вакулін. **Щира подяка!**
Іван Шевчук, (Канада), — через М-ка на фонд „Сурми“ — 10 дол.

ПІСНЯ КУРЕНЯ „ГАЙДАМАКІВ“

Великий співаник УПА

Вже висилається до всіх наших кольпортерів, де його можна набути. Кожному українцеві в широкому світі збірник рідних пісень.

Читайте й поширюйте журнал Організації Українських Націоналістів „СУРМА“

На кожний Ваш лист наклеюйте обов'язково поштові марки

ПІДПІЛЬНОЇ ПОШТИ УКРАЇНИ

Замовляйте поштові марки Підпільної Пошти України:

П. П. У.
Мюнхен 26.
Postfach 32

Купуйте поштові марки ППУ у кольпортерів у кожній країні.

Адреса „Сурми“
„Surma“, München 26
Postfach 32, Deutschland

Марксизм — опіум для відірваних від мас інтелігентів!

Ціна 50 пф.